

Nulägesbeskrivning av tjänsterna för barn och unga

Sibbo kommun

17.1.2025

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
1.1	Barnvänlig kommun – indikatorerna som används	4
2	Processen för beredning av nulägesbeskrivningen	5
2.1	Möten med sektorerna	5
2.2	Välfärdsgruppen för barn och unga	6
2.3	Ungdomsfullmäktige	6
2.4	Kommunens ledningsgrupp	6
3	Tjänster och verksamhetsmodeller	7
3.1	Småbarnspedagogik	7
3.2	Utbildning	8
3.3	Samhälle och miljö	11
3.4	Vardag och fritid	12
3.4.1	Idrottstjänsterna	12
3.4.2	Bibliotekstjänsterna	14
3.4.3	Kulturtjänsterna	16
3.4.4	Sysselsättnings- och invandrartjänsterna	17
3.4.5	Serviceområdet för främjande av välfärd	18
3.4.6	Måltidstjänster	20
3.4.7	Ungdomstjänsterna	20
3.4.8	Sibbo institut	22
4	Beskrivning av arbetet med kontaktytor enligt sektor	24
4.1	Småbarnspedagogik	24
4.2	Utbildning	25
4.3	Samhälle och miljö	25
4.4	Vardag och fritid	26
5	Sammanfattning	29
	Bilaga 1 Indikatorer för en barnvänlig kommun	1

Nulägesbeskrivning av tjänsterna och verksamhetsmodellerna som stöder barns och ungas välbefinnande

1 Inledning

I nulägesbeskrivningen beskrivs helheten av de tjänster och verksamhetsmodeller som stöder barns och ungas välbefinnande och delaktighet samt planer som styr dessa, mätare som kartlägger välbefinnandet och samarbetsinstanser i Sibbo hösten 2024. Arbetet med beskrivningen pågick under juni–december 2024 och omfattade framtagande av bakgrundsinformation, möten med sektorerna och sektorsöverskridande behandling. Helheten av tjänsterna och verksamhetsmodellerna för barn och unga gicks igenom med sektorerna och serviceområdena. Efter mötena behandlades nulägesbeskrivningen i välfärdsgruppen för barn och unga, ungdomsfullmäktige och kommunens ledningsgrupp i november–december.

I nulägesbeskrivningen bedömdes tolv indikatorer ur Unicefs modell för en barnvänlig kommun tväradministrativt och i ungdomsfullmäktige. Med hjälp av indikatorerna kartlades förverkligandet av barnets rättigheter i kommunen. Av alla indikatorer utarbetades enhetliga bedömningar både i den tväradministrativa behandlingen och separat vid ungdomsfullmäktige, varefter de godkändes av kommunens ledningsgrupp. Indikatorerna ger en konkret bild av kommunens situation ur perspektivet för barnets rättigheter.

Syftet med nulägesbeskrivningen är att ta fram en helhetsbild av de tjänster och verksamhetsmodeller som används för att främja barns och ungas välbefinnande i Sibbo. Beskrivningen innehåller en sammanställning av de olika sektorernas tjänster och verksamhetsmodeller samt bedömningar av hur väl de fungerar. Målet är att få en heltäckande bild av tjänsternas och verksamhetsmodellernas styrkor och utvecklingsområden ur yrkespersonernas och ungdomarnas perspektiv. Nulägesbeskrivningen kommer att inkluderas i den omfattande välfärdsberättelsen och utnyttjas i den kommande fullmäktigeperiodens välfärdsplan samt planeringen av Planet Youth-verksamheten under 2025.

I kartläggningen beskrivs tjänsterna och verksamhetsmodellerna sektorsvis baserat på situationen hösten 2024. Detaljerade beskrivningar av tjänsterna inom småbarnspedagogiken och utbildningstjänsterna finns i planerna för småbarnspedagogiken respektive förskoleundervisningen och läroplanerna. Av denna anledning beskrivs de inte särskilt noga här, utan fokus ligger på att beskriva och bedöma verksamhetsmodellerna. Vad gäller sektorn för vardag och fritid behöves däremot en närmare beskrivning av tjänsterna enligt serviceområde, eftersom det inte finns motsvarande dokument om dessa.

Alla tjänster och verksamhetsmodeller som stöder barns och ungas välbefinnande styrs av Sibbo kommuns [Välfärdsplan för barn och unga](#) och åtgärderna som definieras i den:

- Kostnadsfri och meningsfull fritidsverksamhet som tillhandahålls av kommunen och information om verksamheten
- Stärkande av barns och ungas delaktighet
- Utveckling av fostringssamarbetet med organisationer
- Undervisning och handledning inom färdigheter i psykisk hälsa inom småbarnspedagogiken och i skolorna
- Aktivt ingripande i mobbning, trakasserier och våld inom småbarnspedagogiken, i skolorna och vid läroanstalterna samt inom ungdomstjänsterna

1.1 Barnvänlig kommun – indikatorerna som används

I kartläggningen av nuläget användes i tillämpliga delar [Unicefs modell Barnvänlig kommun](#). Ur modellen valdes tolv indikatorer för granskning och som kriterier för bedömning av förverkligandet av barnets rättigheter. Indikatorerna valdes bland fem teman som beskriver barnets rättigheter och de bedömdes baserat på nivåbeskrivningarna på skalan 1–4, där 1 är sämst och 4 är bäst. De valda indikatorerna och bedömningarna av nuläget i Sibbo visas i tabell 1. I bilaga 1 finns närmare information om indikatorernas nivåbeskrivningar och motiveringen till bedömningen av nuläget.

Tabell 1. Indikatorerna som valts ut ur modellen Barnvänlig kommun

TEMA 1: Barnets rättigheter i de kommunala strukturerna
INDIKATOR: Kommunstrategin innehåller ett mål för förverkligandet av barnets rättigheter och barnvänligheten. NULÄGE: NIVÅ 2.
INDIKATOR: Barnets rättigheter (framför allt likabehandling, delaktighet, barnets bästa, rätt till liv, överlevnad och utveckling) ingår i styrande handlingar, program och planer som gäller för hela kommunen och som är centrala med tanke på barn. (Välfärdsberättelsen och välfärdsplanen (för barn och unga), integrationsplanen, planen för delaktighet eller växelverkan, jämställdhetsplanerna vid läroanstalter och småbarnspedagogikens enheter och planer för likabehandling, kommunens jämställdhetsplaner och planer för likabehandling i verksamheten (inte planen som gäller personalen)). NULÄGE: NIVÅ 2.
INDIKATOR: Kommunens kommunikation främjar synligheten och förverkligandet av barnets rättigheter. NULÄGE: NIVÅ 2. UNGDOMSFULLMÄKTIGES BEDÖMNING NIVÅ 1.
TEMA 2: Likabehandling
INDIKATOR: Kommunen riktar resurser eller särskilt stöd till utsatta barn. NULÄGE: NIVÅ 3.
INDIKATOR: Kommunen säkerställer att varje barn (även t.ex. barn från mindre bemedlade familjer och barn med funktionsnedsättning) har möjlighet att delta i hobbyer och ha en meningsfull fritid. NULÄGE: NIVÅ 3.
TEMA 3: Barnets bästa
INDIKATOR: Barnet som individ: Kommunen har tydliga anvisningar för systematisk prioritering av barnets bästa i alla situationer. Bedömningar av barnets bästa görs av en grupp bestående av kompetenta yrkespersoner. NULÄGE: NIVÅ 2.
INDIKATOR: Barn som en grupp: Bedömningar av konsekvenserna för barn genomförs systematiskt inom kommunen. NULÄGE: NIVÅ 1.
TEMA 4: Rätt till liv och utveckling
INDIKATOR: I tjänsterna för barn förebyggs mobbning och främjas gemenskapsanda. I barnens uppväxtmiljöer främjas barnens emotionella färdigheter och växelverkansfärdigheter. NULÄGE: NIVÅ 2. UNGDOMSFULLMÄKTIGES BEDÖMNING NIVÅ 2.
INDIKATOR: Kommunens lokaler och den fysiska/byggda miljön stöder barns hälsa, välbefinnande och rörelse. NULÄGE: NIVÅ 3.
TEMA 5: Delaktighet
INDIKATOR: Kommunen ser till att delaktighet förverkligas i barnens dagliga uppväxtmiljöer. Främjandet av delaktighet är en styrande princip för dem som arbetar med barn och unga. NULÄGE: NIVÅ 2.
INDIKATOR: I kommunen finns en ungdomsfullmäktige som har regelbunden och aktiv verksamhet, elevkårsstyrelser och ett barnparlament, som har möjligheter att påverka kommunens verksamhet och beslutsfattande. NULÄGE: NIVÅ 2. UNGDOMSFULLMÄKTIGES BEDÖMNING NIVÅ 1.
INDIKATOR: Insamling av respons på kommunens tjänster görs barnvänligt, regelbundet och systematiskt. NULÄGE: NIVÅ 3.

2 Processen för beredning av nulägesbeskrivningen

Arbetet med att sammanställa nulägesbeskrivningen pågick från juni till december 2024 enligt processen som visas på bild 1.

Bild 1 Processen för beredning av nulägesbeskrivningen

2.1 Möten med sektorerna

Företrädare för alla sektorer träffades hösten 2024 och med dem diskuterades sektorns eller serviceområdets tjänster och verksamhetsmodeller som stöder barns och ungas välbefinnande. Under mötena gick man igenom planerna som styr verksamheten, mätarna som kartlägger välbefinnandet samt samarbetsinstanserna. De utvalda kriterierna för en barnvänlig kommun behandlades under alla möten och varje sektors synpunkter antecknades för den gemensamma behandlingen och sammanfattningen. Sektordirektörerna tillfrågades via e-post om sektorns praxis för arbete med kontaktytor.

Sammanfattning av mötena och utvecklingsområden som framkom

- Sektorerna bedriver mångsidig verksamhet som stöder barns och ungas välbefinnande och i vissa tjänster är detta det viktigaste målet.
- Barn och unga bemöts uppskattande och lyhört i de dagliga tjänsterna.
- Nulägesbeskrivningen upplevdes vara nyttig och sektorerna har lärt sig nya saker om varandras tjänster.
- Som utvecklingsområden identifierades följande:
 - o Uppföljning av webbsidornas tidsenlighet och uppdatering av webbsidorna
 - o Samarbetsstrukturerna mellan sektorerna och samarbetets regelbundenhet
 - o Systematiskt beaktande av barns och ungas åsikter och hörande av barn och unga i ärenden som berör dem
 - o Systematiskt arbetssätt för att möjliggöra och säkerställa barns och ungas delaktighet även annars än i

den dagliga verksamheten

- Barnvänlig insamling av kundrespons

2.2 Valfärdsgruppen för barn och unga

Nulägesbeskrivningen samt observationerna som framkommit under mötena med sektorerna presenterades 24.10.2024 i valfärdsgruppen för barn och unga, då man också gick igenom kriterierna för en barnvänlig kommun. Kriterierna behandlades baserat på bedömningarna som samlats in under mötena med sektorerna och man diskuterade sig fram till en gemensam bedömning som beskriver nuläget i kommunen. Man beslutade att hänskjuta några centrala kriterier till ungdomsfullmäktige för att inkludera ungdomarnas perspektiv i bedömningen av dessa.

2.3 Ungdomsfullmäktige

Nulägesbeskrivningen samt observationerna och utvecklingsområdena som framkommit under mötena med sektorerna och i valfärdsgruppen för barn och unga presenterades 14.11.2024 i ungdomsfullmäktige. För ungdomsfullmäktige hölls en workshop där deltagarna reflekterade över styrkorna och utvecklingsområdena inom tjänsterna för barn och unga samt barns och ungas välbefinnande i Sibbo. Under workshopen behandlades tre kriterier för en barnvänlig kommun och utarbetades en gemensam bedömning av dessa:

- 1) Kommunens kommunikation främjar synligheten och förverkligandet av barnets rättigheter.
- 2) I tjänsterna för barn förebyggs mobbning och främjas gemenskapsanda. I barnens uppväxtmiljöer främjas barnens emotionella färdigheter och växelverkansfärdigheter.
- 3) I kommunen finns en ungdomsfullmäktige som har regelbunden och aktiv verksamhet, elevkårsstyrelser och ett barnparlament, som har möjligheter att påverka kommunens verksamhet och beslutsfattande.

Ungdomsfullmäktige anser att bland annat följande inslag inom tjänsterna för barn och unga fungerar bra: mångsidiga motionsmöjligheter, såsom skridskobana och skidspår som är öppna för allmänheten, samt klubbverksamheten, bra utbildningsmöjligheter och skolornas samhällspedagoger. Faktorer som stärker barns och ungas välbefinnande i Sibbo är närheten till naturen, skogen, naturstigarna och det nya verksamhetscentret för barn och ungdomar, Wessmanhuset.

Ungdomsfullmäktige anser att bland annat följande kan utvecklas: informationen om och marknadsföring av tjänsterna på ett sätt som är tillgängligt för unga, tillgången till mentalvårdstjänster och motionshobbyer med låg tröskel som är avsedda för ungdomar från 15-årsåldern. Enligt ungdomsfullmäktige borde såväl ungdomsfullmäktige som barn och unga överlag höras mer redan i ett tidigare skede under beredningen av ärenden som berör dem. Dessutom bör ungdomsfullmäktige informeras om hur beredningen av ärenden framskrider.

2.4 Kommunens ledningsgrupp

Nulägesbeskrivningen samt behandlingen av den på mötena med sektorerna, i valfärdsgruppen för barn och unga samt i ungdomsfullmäktige presenterades 2.12.2024 i kommunens ledningsgrupp. Ledningsgruppen diskuterade observationerna och utvecklingsområdena som framkommit i olika skeden under sammanställandet av nulägesbeskrivningen. Man gick igenom alla utvalda kriterier för en barnvänlig kommun och presenterade och diskuterade de enhetliga bedömningarna som utarbetats vid mötena med sektorerna, i valfärdsgruppen för barn och unga samt i ungdomsfullmäktige. Ledningsgruppen beslutade att de aspekter som hade lyfts fram ska beaktas i utvecklingsarbetet och beredningen av den nya strategin.

3 Tjänster och verksamhetsmodeller

I detta avsnitt beskrivs tjänsterna och verksamhetsmodellerna som stöder barns och ungas välbefinnande sektorsvis. Först beskrivs kommunövergripande planer som styr verksamheten samt mätare som kartlägger välbefinnandet och därefter presenteras sektorns tjänster, verksamhetsmodeller och samarbetsinstanser. Det bör beaktas att ordnandet av tjänster även styrs av lagstiftningen och nationella anvisningar, men dessa beskrivs inte i nulägesbeskrivningen, utan man har fokuserat på de kommunövergripande planerna.

3.1 Småbarnspedagogik

Planer som styr verksamheten

- [Välfärdsplan för barn och unga 2022–2025](#)
- [Den lokala planen för småbarnspedagogik](#) (uppdaterad 2022), som innehåller en plan för skydd av barn och unga mot våld, mobbning och andra trakasserier.
- [Den lokala läroplanen för förskoleundervisningen](#)
- Småbarnspedagogikens jämställdhetsplan och plan för likabehandling i verksamheten 2024
- [Välfärdsplanens målsättningar och åtgärder](#)

Mätare för barns och ungas välbefinnande

Inom småbarnspedagogiken kartläggs barnens välbefinnande med den vetenskapliga metoden för progressiv återkoppling (fi. Kehittävä Palaute eller Kepa) i samarbete med Reunamo Education Research. Med hjälp av Kepa insamlas information om småbarnspedagogikens nuläge och kvalitet samt om barnens vardag och barnens välbefinnande följs upp ur perspektivet för fyra indikatorer: lärande, rörelse, emotioner och sociala relationer. I materialet granskas dessutom hur lärmiljöerna och ledarskapet påverkar barnens välbefinnande. Baserat på materialet får man årligen en täckande analys av lokala styrkor och utvecklingsområden, som är ett viktigt verktyg i planeringen, bedömningen och utvecklingen av verksamheten samt i ledningen genom kunskap.

En annan metod som tillämpas för utvärdering av småbarnspedagogikens kvalitet är det digitala kvalitetsutvärderingssystemet Valssi, som upprätthålls av NCU och som stöder småbarnspedagogiken i kvalitetsledningen. Informationsinsamlingarna genomförs årligen och kompletterar den enhetsspecifika informationen som fås via Kepa och dessa metoder stöder varandra i kvalitetsledningen och verksamhetsutvecklingen.

I småbarnspedagogiken genomförs årligen också en kundnöjdhetssenkät, där även barnens synpunkter på småbarnspedagogikens kvalitet ingår.

Tjänster

Småbarnspedagogikens verksamhetsformer inkluderar daghem och deras språkbadsgrupper, familjedagvård, öppen småbarnspedagogik, alltså klubbverksamhet för barn i åldern 2–5 år som vårdas hemma, samt förskoleundervisning och småbarnspedagogik som kompletterar förskoleundervisningen.

Verksamhetsmodeller

- Årliga kundenkäter till vårdnadshavarna. Det har funnits en del separata enkäter för barn (t.ex. [Lasten-aani-1.pdf \(sipoo.fi\)](#)).
- Utökande av färdigheterna i psykisk hälsa: tyngdpunktsområden är emotionella färdigheter, kompisfärdigheter och säkerhetsfärdigheter och metoderna väljs utifrån detta. Barnen lär sig färdigheterna i vardagliga växelverkanssituationer och lärandet ingår i den dagliga verksamheten. Verksamhetssättet sprids och utvecklas bland annat genom att utbilda personalen.
- Teamet för mobilt stöd: Stödet som behövs kommer till barnet, till det daghem och den grupp där barnet är, i enlighet med principerna för inkluderande verksamhet. Stödformer är till exempel stödet från en assistent eller specialläraren, minskning av gruppstorleken och stärkande av personalens kompetens.
- [Flexibelt samarbete mellan förskole- och nybörjarundervisningen](#): Flexibilitet i övergångsskedet och gemensamma verksamhetssätt i hela kommunen. De centrala målsättningarna och villkoren för samarbetet godkändes 2023 av bildningsutskottet.
- Lek som en central arbetsmetod inom förskoleundervisningen och [utvecklingsprojektet Hela kommunen leker 2019–2023](#) i samarbete med Hannelandia. [Leken stiger ut ur lådan inom småbarnspedagogiken i Sibbo \(youtube.com\)](#).
- Projekt som främjar jämställdheten och förebygger marginalisering: Stöd för barn med stödbehov och barn med invandrabakgrund inom förskoleundervisningen 2022–2023 samt utjämning av effekterna av coronaepidemin i småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen 2023–2024.
- Bedömning av konsekvenserna för barn som del av förhandsbedömningen i beslutsfattandet, till exempel byggande av daghem eller andra projekt som berör barn.

Samarbetsinstanser

- Kultur-, idrotts- och bibliotekstjänsterna: Daghemsgруппerna har till exempel deltagit i handledd verksamhet som ordnas av andra sektorer, såsom motions- och sagostunder, samt kulturbesök. Dessa samarbetsmodeller beskrivs närmare under respektive serviceområde.
- Förskole- och nybörjarundervisningen samt specialundervisningen har ett nära samarbete med utbildningstjänsterna, vilket beskrivs i avsnittet om verksamhetsmodellerna.
- Samarbete med Reunamo Education Research för att säkerställa kvalitetsledningen.
- Enskilda samarbeten har gjorts med organisationer och man har deltagit i verksamhetsstunder och evenemang.
- Man har samarbetat med församlingarna kring åskådningsfostrans perspektiv i planen för småbarnspedagogik.

3.2 Utbildning

Planer som styr verksamheten

- [Läroplan för den grundläggande utbildningen](#)
- [Läroplan för gymnasiet](#)
- [Läroplan för undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen](#)

- Stöd för lärande och skolgång (kapitel 7 i kommunens läroplan)
- Läroanstaltnas jämställdhetsplaner och planer för likabehandling
- Elevvårdsplanen: årligt tema för det gemensamma elevvårdsarbetet och som del av detta:
 - o [Plan för hur de studerande ska skyddas mot våld, mobbning och trakasserier samt åtgärder för att främja de studerandes hälsa och välbefinnande.](#) Denna plan utarbetas i samarbete med personalen vid läroanstalterna, elevvårdstjänsterna, de studerande och deras vårdnadshavare och den uppdateras årligen.
 - o Skolornas egna krisplaner
- [De finskspråkiga skolornas läsårsplaner 2024–2025](#)
- [De svenskspråkiga skolornas läsårsplaner 2024–2025](#)
- Ett samarbets- och vårdnadshavaravtal mellan skolan och hemmet är under arbete under läsåret 2024–2025.

Mätare för barns och ungas välbefinnande

- Skolornas välfärdsenkät, [resultaten för 2023](#)
- Enkäten Hälsa i skolan, [resultaten för 2023](#)
- TEAvisari
- En del av skolorna genomför enkäten KiVa koulu om mobbning
- Enkäten Planet Youth för eleverna i åk 8–9 genomfördes för första gången hösten 2024. Nästa omgång är om två år.
- Varje läsår insamlas statistik om situationer som krävt ingripande i våld, mobbning eller trakasserier.
- Vart tredje år görs den lagstadgade inspektionen av läroanstaltsmiljöns sundhet och trygghet samt välbefinnandet bland de studerande.

Tjänster

Utbildningssektorn ansvarar för den finsk- och de svenskspråkiga grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen. Skolorna tillhandahåller grundläggande utbildning, språkbadsundervisning samt förberedande undervisning för invandrare. Morgon- och eftermiddagsverksamhet erbjuds till eleverna i åk 1–2 samt barn i lågstadieåldern som har ett stödbeslut. Skolskjutsar ordnas i enlighet med villkoren. I skolorna finns en generellt inriktad elevvårdsgrupp, en elevkår, elevhandledning samt samhällspedagoger.

Samarbete görs i fråga om yrkesinriktad utbildning (Practicum, Careeria, Keuda) och kommunen är delägare i Keuda Sipoo.

Verksamhetsmodeller

- Modellen för uppföljning av och ingripande i skolfrånvaro i den grundläggande utbildningen i Sibbo
- [Förebyggande av mobbning, våld och trakasserier samt ingripande i problemsituationer på låg- och högstadier inom den grundläggande utbildningen samt vid gymnasieskolorna i Sibbo](#)
- Kultur- och motionsstigen: Kultur- och idrottsverksamhet och -evenemang för olika årskurser i samarbete med kultur- och idrottstjänsterna. Ingår i läroplanen, vilket innebär att alla barn och ungdomar deltar på lika villkor.
- Välfärdsgrupperna inom utbildningen, tassu-grupper: Stöd för skolnärvaro och främjande av elevernas välbefinnande. Finsk- och svenskspråkiga låg- och högstadieskolor samt gymnasieskolor deltar.
- Flexibel förskole- och nybörjarundervisning i övergångsskedet, som utvecklats i samarbete med sektorn för småbarnspedagogik. För kommunen har det utarbetats gemensamma ramvillkor för samarbetet mellan

förskole- och nybörjarundervisningen (bilaga i avsnittet om småbarnspedagogiken).

- [Programmet KiVa koulu](#): Alla skolor medverkar. Åtgärdsprogram mot mobbning, förebyggande av mobbning. Mobbningsincidenter i skolorna i Sibbo hanteras enligt verksamhetsmodellen. Modellen förutsätter att hela skolan engagerar sig och den erbjuder anvisningar för hanteringen av mobbningsincidenter och verktyg för uppföljning av skolans situation årligen med hjälp av en webbenkät.
- Motionsrådgivning för barn och unga i samarbete med idrottstjänsterna. I skolorna kan bland annat gymnastiklärarna och hälsovårdarna hänvisa barn och unga till motionsrådgivningen, som delvis tillhandahålls under skoldagarna.
- Måltidsrådets verksamhet: I samarbete med måltidstjänsterna. Man ökar samarbetet och uppmuntrar eleverna att delta i skolbespisningen samt planeringen, genomförandet och utvärderingen av bespisningen. Skolorna i Sibbo har måltidsråd, vars verksamhet bygger på rotationsprincipen och där eleverna får framför sina önskemål kring maten och smaka på nya produkter som införs på matsedeln.
- Den treåriga [metoden för kollektiv intervention Gutsy Go](#) läsåren 2021–2024: Stöd för gemenskapsanda och delaktighet på högstadier och inom ungdomsarbetet. Metoden syftar till att stärka de ungas delaktighet och träna dem i att tillsammans ta fram lösningar som stärker freden och tilliten. Ungdomarna genomförde välbefinnandeprojekt i skolorna som var avsedda för olika målgrupper och ändamål i Sibbo. Till en början var man entusiastiska över projektet, men mot slutet tröttnade eleverna och lärarna på det.
- Projektet Stärkande och utveckling av den generellt inriktade elevhälsan 2023–2025: Fokus ligger bland annat på att stötta samhällspedagogernas arbete och sjätteklassarnas sociala välbefinnande i skolan.
- [Ankarmodellen](#): Ankarverksamheten bygger på mångprofessionellt samarbete och gemensamt avtalade fasta strukturer. Målet är att främja barns och ungas välbefinnande och delaktighet, förebygga brott och ingripa i unga förbrytares verksamhet redan innan den brottsliga spiralen hinner uppstå.
- Som ett bindande mål för 2023 införde alla skolor en ny metod för ökad delaktighet och rapporterade sina erfarenheter om användningen av metoden.
- [Man tillämpar praxis enligt Södra Karelens verksamhetsmodell för identifiering av lagstridiga gärningar och ingripande i dem](#). Nära samarbete med polisen: Polisen är en kontaktperson som skolorna vid behov kan ta kontakt med.

Samarbetsinstanser

- Vårdsområdet: Dagligt samarbete i skolorna: studerande- och skolhälsovården, kurators- och psykologtjänsterna.
- I viss omfattning samarbete mellan skolorna, ganska lite samarbete mellan de finsk- och svenskspråkiga skolorna.
- Kultur- och motionsstigen: Samarbete med kultur- och idrottstjänsterna. Denna verksamhet beskrivs i avsnittet om kultur- och idrottstjänsterna, eftersom de organiserar verksamheten.
- Ungdomstjänsterna: Gruppbildningsdagen för sjundeklassarna genomförs i samarbete. Ungdomstjänsternas medarbetare besöker också skolorna ibland för att träffa barnen och ungdomarna och göra reklam för sin verksamhet.
- Planet Youth-verksamheten och bland annat beredning av enkätundersökningen. Nära samarbete med välfärdstjänsterna.
- Hobari-verksamheten, Sibbo institut: Avgiftsfri hobbyverksamhet i skolorna/i närheten av skolorna efter skoldagen.
- Föräldraföreningar: Skolorna samarbetar och en representant för lärarkåren deltar på föräldraföreningarnas möten. Detta läsar kommer ett samarbets- och vårdnadshavaravtal mellan skolan och hemmet att introduceras. Kommunikationen med vårdnadshavarna sköts via Wilma.

- Polisen: Förebyggande arbete. Skolornas samarbetspartner som skolorna vid behov kan kontakta och konsultera. Polisens besök i skolorna efter behov och sporadiska informationskampanjer om moped, körning under påverkan och riskfyllt trafikbeteende.
- Regelbundet samarbete med organisationer kring rusmedelsfostran, bland annat Aseman Lapset, Ehyt rf. Ett årligt evenemang om rusmedelsfostran, i vilket en eller flera organisationer alltid deltar.

3.3 Samhälle och miljö

Planer som styr verksamheten – finns inte

Mätare för barns och ungas välbefinnande – finns inte

Tjänster

Sektorn för samhälle och miljö tar hand om närmiljön, den byggda miljön och rekreativsmöjligheterna i dessa. Sektorn tillhandahåller för hela kommunen och invånarna ett omfattande utbud av tjänster som stöder välfärden. Utnyttjandet av närmiljön och rekreativsmöjligheterna främjar välbefinnandet och en välfungerande närmiljö stöder barnens lek, erbjuder stimulans och skapar ramarna för en smidig vardag. I sektorns arbete ingår dessutom identifiering av luftföroreningar och buller lokalt och att påverka dessa genom planering, byggande och underhåll. Upprustningen och utbyggandet av skolor och daghem stöder barns och ungas välbefinnande bland annat i form av moderna lärmiljöer och förnyade gårdsområden. För att främja barns och ungas välbefinnande görs även projektplanering, till exempel Miili idrottshall. Sektorn ansvarar för underhållet av lekparkerna samt skolornas och daghemmens gårdsområden. Allmänheten kan använda gårdsområdena utanför skolornas och daghemmens öppettider.

Verksamhetsmodeller

- Invånardialoger är ett viktigt tyngdpunktsområde inom sektorn. Det är ibland utmanande att nå ut till barn och unga och det vore bra att skapa nya metoder för detta för att få med dem.
- Man försöker ta hänsyn till användarna, alltså barn och unga, till exempel i anslutning till byggandet av nya skolor och daghem och man arbetar med att skapa metoder för att delaktiggöra barn redan i ett tidigt skede under projektplaneringen.
- Vid vissa tillfällen har man tagit med ungdomsfullmäktige och begärt utlåtanden av den om en del park- och planläggningsplaner, men inte regelbundet.
- Man har då och då gjort besök på skolor och daghem och ordnat workshopar där barn och unga har haft möjlighet att kommentera planläggnings- och byggprojektplaner.
- På ungdomsgården hölls en tillställning dit man bjöd in unga för att kommentera planen för Lärdomsvägen, men uppslutningen var liten.
- Höranden ordnas när ett område planeras. Allmänheten får framför åsikter om planen och baserat på åsikterna kan planen ändras. Vid ett hörande kan man lämna anmärkningar, som sektorn måste besvara så att motiveringen dokumenteras. Parter (de som berörs av ärendet) kan också överklaga en plan, varvid den remitteras för ny behandling.
- Deltagande beslutsfattande: Uppslutningen har varit störst från högstadie- och gymnasieskolor. Från daghem har grupper kommit enligt överenskommelse till planeringsworkshopar, till exempel en workshop för planering av bildkonst.
- Deltagande budgetering: Deltagande budgetering är ett verksamhetssätt som kombinerar ekonomi och demokrati och där invånarna får lägga fram idéer och rösta om hur en viss del av kommunens budget ska

användas. Syftet med deltagande budgetering är att öka gemenskapligheten och uppmuntra invånarna att delta i det lokala beslutsfattandet. Exempel på detta är MittSibbo, där Sibboborna fick lägga fram idéer och rösta om utvecklingsförslag. Lärarna i samarbetsklasser (gymnasiet, högstadiet) fick information om MittSibbo och klasserna tog fram idéer.

- Mobilitetsveckan, där sektorn har medverkat i flera år. Man har till exempel ordnat en seriekampanj om motion och en frågesport där barnen har kunnat testa sina trafikfärdigheter.

Samarbetsinstanser

- Alla planläggnings- och investeringsprojekt (byggprojekt) är olika. Samarbete görs på olika sätt i anslutning till olika projekt. I byggprojekt är samarbetet intensivare och olika sektorer involveras från starten.
- Samarbetet med utbildningen och småbarnspedagogiken samt idrotts- och ungdomstjänsterna har ordnats genom att vid behov kontakta den relevanta sektorn. När det finns en plan eller ett behov där man vill ha kommentarer och respons från barn och unga, tar man kontakt med den relevanta sektorn och planerar insamlingen av åsikterna tillsammans.
- Gymnasie- och skolbesöken har utvecklats och man har haft grupper på besök. Samarbetet har inletts, man identifierar behovet av det och förstår nyttan av det, vidareutvecklar samarbetet och hoppas kunna utöka det.
- Trafiksäkerhetsarbetet i Sibbo utvecklas i arbetsgruppen för säker och hållbar transport, som leds av NTM-centralen. Arbetsgruppens mål är att upprätthålla ett kontinuerligt trafiksäkerhetsarbete, kommunicera om vikten av trafiksäkerhetsarbetet till beslutsfattare och styra resurser till trafiksäkerhetsarbetet och främjandet av hållbar mobilitet. Gruppen främjar också genomförandet av de åtgärder som presenteras i planen för säker och hållbar transport. Arbetsgruppssamordnaren främjar teman inom säker och hållbar transport samt Mobilitetsveckan. Som representanter för kommunen deltar trafikplaneraren och representanter för idrotts-, ungdoms- och utbildningstjänsterna samt småbarnspedagogiken, NTM-centralen, Trafikskyddet, polisen och andra intressentgrupper.

3.4 Vardag och fritid

Sektorns tjänster beskrivs närmare enligt de olika serviceområdena, eftersom dessa skiljer sig åt så mycket. Serviceområdena är följande: 1) idrotts-, 2) biblioteks-, 3) kultur-, 4) sysselsättnings- och invandartjänsterna, 5) serviceområdet för främjande av välfärd, 6) måltids- och 7) ungdomstjänsterna samt 8) Sibbo institut. Dessa tjänster som lyder under bildningsutskottet beskrivs också i [Servicenätplanen](#).

3.4.1 Idrottstjänsterna

Planer som styr verksamheten

Ordandet av och verksamheten inom idrottstjänsterna styrs av [Sibbo plan för idrottstjänster 2023](#). En viktig del av uppdateringen av planen var att inhämta invånarnas och skolelevernas åsikter med hjälp av enkätundersökningar och intervjuer. I arbetet deltog även idrottsklubbar och specialgrupper som är verksamma i Sibbo. [Resultaten från enkätundersökningen bland skolelever och invånare. I idrottstjänsternas broschyr](#) finns information om tjänsterna och grupperna och i [kultur- och idrottsbroshyren](#) presenteras också idrottsevenemang.

Mätare för barns och ungas välbefinnande – finns inte

Tjänster

Kommunens idrottstjänster ordnar motionsgrupper och -hobbyer för barn och unga, som bland annat omfattar simskolor, familjemotion och simning i skolan. Den kostnadsfria specialmotionen och avgiftsbelagda specialsimningen är avsedda för barn och unga med särskilda behov. Dessutom ordnas en rad evenemang för barn och unga, till exempel evenemang och tävlingar, samt lovverksamhet för skolelever. Parkgymnastiken är öppen för alla och kostnadsfri, men ungas deltagande har varit litet.

Idrottstjänsterna ordnar utbildningar för de motionsansvariga vid enheterna för småbarnspedagogik. Skolornas gymnastiksalarna är kostnadsfritt tillgängliga för användning av barn och unga. Dessutom upprätthåller kommunen platser för självständig motion, såsom skateparker, idrottsplanen, ishallen, kostnadsfria skridskotider för allmänheten, frisbeegolfbanor, badstränder, gräs- och konstgräsplaner. Kommunen beviljar understöd för idrottsföreningarnas och klubbarnas verksamhet enligt fastställda understödsprinciper.

Verksamhetsmodeller

- Idrottstjänsternas fokusområde är utvecklandet av lågröskelhobbyverksamheten för barn och unga, där bland annat följande åtgärder har vidtagits:
 - Den kostnadsfria motionsrådgivningen för barn och unga började sommaren 2024 och besökarinformation och respons om detta fås senare. Rådgivningen är idrottstjänsternas centrala fokusområde och verksamhetsmodell.
 - Verksamhetsmodellen för familjemotion planeras och byggs upp.
 - Motionen för barn med särskilda behov har utvecklats i anslutning till evenemanget Hyvät muuvit som vänder sig till dem.Genom evenemanget har man kunnat öka deltagandet bland barn med särskilda behov även i andra motionsgrupper och -evenemang och även i dessa har erfarenheterna och responsen, som fåtts via evenemanget, använts för att bättre beakta barn med särskilda behov.
- Organisationssamarbetet har utvecklats. Två gånger om året hålls ett klubbforum, där målet är att bjuda in organisationer och klubbar i samarbetet och diskussionen om bland annat fokusområdena för understöd samt att uppmuntra dem att ordna verksamhet med låg tröskel.
- Kommunikationen, framför allt den på sociala medier, har gjorts mångsidigare och utvecklats för att nå ut till ungdomarna.
- Tjänster, motion och evenemang tas i allt större utsträckning till barnen och unga (t.ex. till parkmåltiderna, skolan) och fysiska aktiviteter ordnas för barn på de ställen där de vistas.
- Årliga evenemang, bland annat Drömmarnas motionsdag, reflexstigen, tomtestigen, specialmotionsevenemanget Hyvät muuvit.
- Kultur- och motionsstigen med skolorna som omfattar skolsimning och snödag.
- Kampanjen Talvi kiva där man presenterar och utövar vintersport och uppmuntrar till vintersport – Barnens Motionsborg: fartfylld, glad och mångsidig familjemotion under fria former för barn i åldern 1–10 år och deras familjer mot en liten avgift.

Samarbetsinstanser

- Nära samarbete med ungdomstjänsterna, såsom planering av utflykter och program under skollov samt gemensamt arbete för att ordna Mobilitetsveckan för skolelever.
- För de motionsansvariga inom småbarnspedagogiken ordnas utbildningar och idrottstjänsterna ordnar också ledd motion för barngrupperna. Barngrupperna kan också använda utrustningsutlåningen.
- Samarbetet kring Sibbo kultur- och motionsstig, som omfattar skolsimning och snödag, är ett centralt samarbete med utbildningstjänsterna. Idrottstjänsterna medverkar också i skolornas gruppbildningsaktiviteter för eleverna i åk 7 och 9.
- Organisationer och klubbar kan ansöka om [idrottsunderstöd](#) för ledd verksamhet för barn och unga enligt de principer som beskrivs under länken.
- Man samarbetar med bland annat Finlands Simundervisnings- och Livräddningsförbund, Folkhälsan, Etelä-Suomen liikunta ja urheilu.
- Ett regionalt motionsnätverk med kommunerna i välfärdsområdet, som emellertid inte samordnas av välfärdsområdet.
- Kommunerna i KUUMA-regionen: Hyvinge, Träskända, Kyrklätt, Kervo, Mäntsälä, Nurmijärvi, Borgnäs, Sibbo, Tusby och Vichtis.
- Årliga möten med ungdomar i uppbyggåldern tillsammans med ungdomstjänsterna.
- Med rådet för personer med funktionsnedsättning har man samarbete kring vissa behov, och genom detta samarbete har man bland annat lyckats öka deltagandet bland barn med särskilda behov i motionsgrupper.

3.4.2 Bibliotekstjänsterna

Planer som styr verksamheten

Främjandet av barns och ungas välbefinnande och samarbetet inom bibliotekstjänsterna styrs av kultur-och motionsstygverksamheten, planerna för barn i låg- och högstadietåldern samt [Samarbetsplanen för biblioteket och småbarnspedagogiken](#).

Mätare för barns och ungas välbefinnande

Kundenkäter i anslutning till projektet Biblioteket 2030.

Tjänster

Bibliotekets serviceställen omfattar Sibbo huvudbibliotek i Nickby, Söderkulla bibliotek samt bokbussen som besöker daghem och skolor. På biblioteken finns rum och avdelningar för barn och unga. Biblioteket ordnar också sagostunder för barn i åldern 3–6 år och barn under 3 år och åtminstone på hösten 2024 även babyrimträffar. För vårdnadshavarna finns broschyren Läs för barnen! Biblioteken har sammanlagt fyra läshundar (två på biblioteket i Nickby, två i Söderkulla), som man kan besöka för att öva på högläsning. På sommaren har biblioteken dagläger för barn i lågstadietåldern. För ungdomarna har biblioteken fritidsverksamhet, såsom brädspelsklubbar. Biblioteken producerar lästips och temakassar för barn och unga, till småbarnspedagogiken och skolorna. Broschyr om [bibliotekets evenemang hösten 2020](#).

Andelen böcker för barn och unga har utökats på biblioteken och utvecklande av läslusten och läsfärdigheterna hos barn, unga och familjer är en av bibliotekens kärnuppgifter. Till bibliotekets samlingar skaffas material som stöder barns språkliga utveckling till skickliga och ivriga läsare. I samlingarna ingår mångsidig och högklassig skön- och facklitteratur för barn och unga. Av de mest populära barnböckerna skaffas flera exemplar, vilket också ger möjlighet att ordna bokprat.

I samlingarna tas hänsyn till behoven hos barn och unga med finska som andra språk eller lässvårigheter och det finns till exempel lättlästa böcker och efterfrågan på dessa är stor. Lättlästa böcker är antingen anpassade versioner av verk på allmänspråk eller böcker som skrivits på lättläst språk. Dessutom erbjuder Tillgänglighetsbiblioteket Celia talböcker och punktskriftsböcker samt läromedel för särskilda behov.

Verksamhetsmodeller

- Projektet Biblioteket 2030 är just nu ett stort tyngdpunktsområde. I år genomförs kundenkäter bland lärare inom småbarnspedagogik samt lärare och elever på låg- och högstadiet, gymnasiet och vid yrkesläroanstalter.
- Om evenemang ordnas responsenkäter och barn och unga är delaktiga i utvecklingen av tjänsterna.
- Av deltagarna på årets sommarläger samlades respons in med en elektronisk blankett, men svarsprocenten förblev relativt låg.
- Biblioteket utför kreativt läsfärdighetsarbete i allt dess grundläggande arbete, Läsfärdighetsarbete görs på ett kreativt sätt.
- Ett fokusområde i bibliotekens verksamhet är också främjandet av barns och ungas läsfärdigheter och läsintresse, liksom även stöd för barnfamiljers läsintresse. Bibliotekens samarbetsavtal med småbarnspedagogiken innefattar bland annat samfundskort, temakassar och sagostunder som grupperna kan delta i.
- Bokprat, bokenkassar, utställningar och fokusområden i samlingarna främjar barns och ungas läslust och läsfärdigheter. I synnerhet för elevgrupper är bokpratet en central verksamhet som genomförs baserat på önskemål som lärarna förmedlar, så att de motsvarar gruppernas behov.
- Före projektet Biblioteket 2030 har insamlingen av respons från kunderna mest skett spontant och muntligt. Man har kunnat dokumentera responsen på den gemensamma plattformen och gått igenom den tillsammans, men insamlingen av respons har inte varit systematisk.

Samarbetsinstanser

- Biblioteket har ett planmässigt och regelbundet samarbete med småbarnspedagogiken och utbildningstjänsterna och stöder dessa i fostrings- och undervisningsarbetet. Biblioteket erbjuder daghem och skolor material som lämpar sig för att främja läslusten och bland annat lärandet av emotionella färdigheter. Samarbetet med lärarna utgår från gruppernas och klassernas behov. För närvarande håller en medarbetare inom småbarnspedagogiken babyrimträffar på biblioteket.
- Man samarbetar med och träffar ungdomstjänsterna regelbundet. På biblioteket arbetar bibliotekets ungdomsmedarbetare som utför ungdomsarbete på biblioteket och utvecklar bland annat bibliotekets fritidsverksamhet för ungdomar. På biblioteket ordnas grupper för invandrarungdomar (egna grupper för flickor och pojkar) i samarbete med ungdomstjänsterna.
- Biblioteket har ett samarbete med idrottstjänsterna med utlåning av orienteringskartor och kompasser.
- Man har ett regelbundet samarbete med invandrarstjänsterna för att nå barn och unga med

invandrarbakgrund. Invandrartjänsterna har också marknadsfört bibliotekets tjänster för sina kunder och lyckats locka med barn på bibliotekets sommarläger.

3.4.3 Kulturtjänsterna

Planer som styr verksamheten

Verksamheten inom kulturtjänsterna i Sibbo styrs av [kulturplanen](#) samt [planen för kulturfostran, alltså kulturstigen](#).

Mätare för barns och ungas välbefinnande – finns inte

Tjänster

Kulturtjänsterna ordnar olika slags evenemang och verksamhet för barn och unga ([broschyr för hösten 2024](#)). För barn finns ett eget kulturcenter, Lilla Villan, med evenemang, babygrupper, teater, konserter, pyssel, utställningar med mera. Lilla Villan är dessutom med i kulturstigen (för eleverna i åk 4). Topeliussalen förvaltas av kulturtjänsterna, där vissa evenemang har fritt inträde för barn under tolv år. Den offentliga konsten i Nickby är öppen för alla och kostnadsfri. I Pesula Galleria hålls konstutställningar och för grupper från småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och skolan (grundskolan och andra stadiet) ordnas kostnadsfria konstverkstäder med aktiviteter en gång om året på våren. Sibbo kommun beviljar en gång om året projektunderstöd för kulturverksamhet till lokala föreningar, arbetsgrupper och konstnärer.

Kulturtjänsterna samordnar och ansvarar för den grundläggande konstundervisningen, som är målinriktad och från nivå till nivå fortskridande undervisning avsedd för barn och unga. Undervisningen ordnas exempelvis vid musik- och dansläroanstalter, bildkonst-, arkitektur- och handarbetsskolor, teater- och cirkusskolor samt ordkonstskolor. Anordnare: musik (Sibbo musikinstitut och Sibbo musikskola), dans (Kervo dansinstitut), teaterkonst (Sibbo musikinstitut, kursen STAGE), bildkonst (Sibbo konstskola) och ordkonst (Sydkustens ordkonstskola). I den grundläggande konstundervisningen deltar över 800 barn bosatta i Sibbo. Anordnarna har egna planer med anknytning till mobbning, likabehandling och delaktighet.

Verksamhetsmodeller

- Kulturstigen: Plan för kulturfostran, där målet är att trygga jämlika möjligheter för alla barn i grundskoleåldern (+ 5- och 6-åringarna i förskoleundervisningen) i kommunen att bekanta sig med kultur. Stigen har skapats i samarbete med utbildningstjänsterna och omfattar nya temahelheter varje år för årskurserna 0–9 samt förskolegrupperna för 5- och 6-åringar. Kulturstigen ingår i den obligatoriska undervisningen, vilket garanterar att alla barn får ta del av kulturverksamheten.
- [Projektet Skapa 2023–2025](#): Projekt för utveckling av konstfostran för barn och unga. I projektet främjas och utvecklas faktorer inom konstfostran för barn och unga som bidrar till konstundervisningens mångsidighet, kvalitet och tillgänglighet tillsammans med olika aktörer samt Borgå stad. Projektets mål är ökat välbefinnande, ökad kreativitet samt fler strukturer inom konstfostran. I projektets första fas kartlades nuläget för konstfostran för barn under skolåldern i Borgå och Sibbo: [SKAPA \(borgå.fi\)](#). Avsikten är att implementera konst- och kulturfostran i barnens vardag och småbarnspedagogikens arbetsmetoder även efter att projektet har avslutats.
- Med ungdomspasset får ungdomar gratis inträde till kulturevenemang som kommunen ordnar.

Samarbetsinstanser

- Kulturtjänsterna samarbetar med skolorna och småbarnspedagogiken kring planen för kulturfostran och

Pesula Gallerias aktivitetsworkshoppar.

- Wessmanhuset (öppnades i november 2024) är avsedd att bli ett evenemangscenter för barn och unga, och kring detta görs ett samarbete med ungdomstjänsterna. Med ungdomstjänsterna ordnas också en filmkväll under höstlovet.
- Kring Topeliussalen har man ett samarbete med bibliotekstjänsterna, som kan använda Topeliussalen och lokalerna för verksamhet som de ordnar.
- Sibbo Konstnärer rf: Samverkansavtal. Genomförande av Pesula Galleria och konstutlåning i Nickby och Söderkulla. Information om utställningarna lämnas till skolorna.
- Hembygdsföreningen: Samverkansavtal. Vi får museitjänster, de upprätthåller hembygdsarkivet.
- Lilla Villan: Samverkansavtal. Erbjuder kultur på två språk för barn och unga.
- Cinema Nikkilä: Topeliussalen omvandlas till biograf en gång i månaden, här visas också filmer för barn och unga.
- Förbundet för barnkulturcenter i Finland

3.4.4 Sysselsättnings- och invandrartjänsterna

Planer som styr verksamheten

[Kommunens integrationsprogram](#) styr arbetet för att främja integrationen av invandrare. Programmet kommer dock att lämnas bort under 2025 och i dess ställe tar man fram en integrationsplan, i vilken man beskriver tjänsterna för främjande av integrationen av invandrare i Sibbo.

Mätare för barns och ungas välbefinnande

- Sysselsättnings- och invandrartjänsterna har ännu inga kundenkäter eller annan insamling av respons.
- Muntlig, spontan respons från klienterna i anslutning till möten.

Tjänster

Sysselsättningstjänsterna:

- Navigatorn Sibbo tillhandahåller rådgivning om sysselsättning, utbildning, livshantering och välbefinnande för personer under 30 år. Med finns ett omfattande mångprofessionellt nätverk, bland annat medarbetare från välfärdsområdet, FPA:s rådgivning, ekonomisk rådgivning, skolornas elevhandledare samt det uppsökande ungdomsarbetet. Vid Navigatorn ordnas bland annat informationsmöten om den gemensamma ansökan och sommarjobb.

Invandrartjänsterna:

- Hembesök hos kunderna, bland annat familjer som anlänt som flyktingar. Man hjälper familjerna att hitta daghems- och skolplatser och hobbymöjligheter. Man besöker daghem och skolor med vårdnadshavarna, barnen och ungdomarna och kan till exempel promenera skolvägen tillsammans. Man letar tillsammans efter lämpliga och roliga hobbyer och hjälper till med anmälan till hobbyerna.
- Den öppna handledningspunkten för alla kunder med invandrarbakgrund har öppet två gånger i veckan (mån. i Nickby och ons. i Söderkulla). Här får kunderna handledning och rådgivning i alla slags ärenden enligt sina behov. Handledningspunkterna tar emot utan tidsbokning och vi ger också rådgivning om invandring för alla kommunbor.
- I allaktivitetshuset hålls en gång i veckan ett öppet motionspass för invandrarungdomar.
- Vi utarbetar individuella integrationsplaner för kunderna (för personer i arbetsför ålder utarbetas planerna av

AN-tjänsterna och från och med början av 2025 av sysselsättningsområdet).

Verksamhetsmodeller

- Verkstadsverksamheten för unga vuxna under 30 år startade hösten 2024. Verksamheten vänder sig till unga vuxna i åldern 18–29 år och pågår i högst sex månader. Målet för verkstadsverksamheten är att stärka arbetslivskompetensen och de sociala färdigheterna, söka den egna vägen i livet och att hitta och stärka de egna styrkorna samt självkänslan. Målet är att deltagaren ska ha ett jobb eller en studieplats efter den avslutade verkstadsperioden eller så hjälper man deltagaren framåt med saken. Ansökan till verkstaden är kontinuerlig och en ny grupp startar fyra gånger om året. I verkstadsverksamheten följer man upp om den unga har ett jobb eller en studieplats efter den avslutade verkstadsperioden eller om hen inte verkar uppnå varken det ena eller det andra. Om den unga inte har ett jobb eller en studieplats när verkstaden avslutas, får den unga hjälp och vägledning för att komma vidare.

Samarbetsinstanser

- Bibliotek: Sporadiskt samarbete, medarbetarna tar kontakt efter behov.
- Ungdomstjänsterna: Sporadiskt när det finns behov, samarbetet borde utvecklas så att det är mer regelbundet.
- Idrottstjänsterna: Man har ordnat motion för invandrarfamiljer tillsammans.
- Med elevvården genomförs gemensam förebyggande skötsel av sysselsättningen, där man bland annat har ordnat sommarjobb för några ungdomar.
- Företagsrådgivning i samarbete med Keski-Uudenmaan Kehittämiskeskus Oy. Denna är tillgänglig även för barn och unga och unga har utnyttjat möjligheten i viss mån.
- Kervo och Sibbo sysselsättningsområde betjänar kunder i arbetsför ålder från början av 2025 och man har ett nära samarbete med sysselsättningsområdet.
- Kommunens interna samarbetsgrupp för invandring och främjande av integration (fram till hösten 2024 har man haft ett sammanträde, men avsikten är att sammanträda cirka 2–3 gånger per år): Uppgiften är att främja och samordna ärenden som rör invandring och integration sektorsövergripande inom kommunen. Med i gruppen är idrotts-, kultur-, biblioteks- och ungdomstjänsterna samt sektorerna för småbarnspedagogik och utbildning.

3.4.5 Serviceområdet för främjande av välfärd

Planer som styr verksamheten

- [Omfattande välfärdsberättelse och välfärdsplan 2021–2025](#)
- [Välfärdsberättelsens årsrapport 2023](#)
- [Plan för förebyggande rusmedelsarbete 2022–2024](#)

Mätare för barns och ungas välbefinnande

- Enkäten Planet Youth om ungas rusmedelsbruk och uppväxtmiljöer.
- Till den omfattande välfärdsberättelsen och välfärdsberättelsens årsrapport samlas ett mångsidigt urval av olika mätare som beskriver barns och ungas välbefinnande. Serviceområdet har inga egentliga egna mätare, utan man strävar efter att sammanställa information som fås från olika källor i dokumenten.

Tjänster

Främjande och upprätthållande av barns och ungas välbefinnande, trygghet och delaktighet samt stöd för arbets- och funktionsförmågan. Ledning och samordning av välfärdsarbetet, samordning av det förebyggande rusmedelsarbetet och Planet Youth-verksamheten.

Serviceområdet har inga egentliga egna tjänster som är avsedda för kommunborna, utan serviceområdet har i uppgift att samordna och utveckla den kommunövergripande helheten av främjande av hälsa och välfärd.

Verksamhetsmodeller

- En uppgift inom arbetet för främjande av hälsa och välfärd är att utöka samarbetet med välfärdsområdet, andra offentliga aktörer samt företag, föreningar och organisationer. Man samlar och bygger upp nätverk i år och detta arbete fortsätter nästa år.
- Verksamhetsmodellen Planet Youth: Femårigt avtal, startade i början av 2024. Målet är att främja barns och ungas välbefinnande och minska användningen av rusmedel med hjälp av en process för primärprevention som riktas till hela befolkningen. Åtgärderna bygger på kunskap (riktad enkät till åk 8–9 hösten 2024) och riktas till barns och ungas uppväxtmiljöer.
- En delaktighetsmodell är på väg att lanseras: Ökande av delaktigheten i hela kommunen i alla sektorer. Stärkande av delaktigheten och samordning av delaktighetsarbetet. Genom att beskriva strukturerna för delaktighet och främja delaktigheten på ett heltäckande sätt stöds delaktiggörande på flera nivåer och görs delaktighetsarbetet synligt för kommunens ledningsgrupp, beslutsfattare och kommunborna. Den ansvariga instansen för samordning av delaktighetsarbetet har ännu inte fastställts.

Samarbetsinstanser

- Gruppen för främjande av hälsa och välfärd: En representant från alla sektorer i kommunen. Gruppen sammanför alla sektorer i kommunen i det gemensamma arbetet för främjande av hälsa och välfärd.
- Välfärdsgruppen för barn och unga, kommunen är sammankallande. Med finns representanter för kommunen, välfärdsområdet, polisen och församlingen.
- Kärngruppen för barns och ungas välbefinnande: En mindre grupp aktörer arbetar med att behandla och främja ärenden som rör barns och ungas välbefinnande.
- Kommunens interna kärngrupp för förebyggande rusmedelsarbete: med finns välfärds-, idrotts- och ungdomstjänsterna.

3.4.6 Måltidstjänster

Planer som styr verksamheten

I skolorna i Sibbo följs rekommendationerna från Statens näringsdelegation (situationen hösten 2024) och vi strävar efter att servera barnen och ungdomarna välsmakande mat som främjar välbefinnandet.

Mätare för barns och ungas välbefinnande

- Enkäten om skolmat genomförs årligen och kartlägger barns och ungas skolbespisning och preferenser. Enkäten genomfördes till följd av resultaten från enkätundersökningen Hälsa i skolan, där drygt 54 procent uppgav att de inte äter skollunch dagligen. Resultaten utnyttjas i planeringen av verksamheten och responsen beaktas framför allt i planeringen av matsedlarna. [Resultaten 2023](#) och [resultaten 2024](#).
- Enkät om önskerätter: Genomförs årligen och barnen och de unga får rösta på sina favoritmaträtter, som sedan serveras under önskerättsveckan.
- Matråden: Ordnas likaså årligen i alla skolor och påverkar planeringen av matsedeln.
- Responslappar till köken och respons via e-post.

Tjänster

Måltidstjänsterna ordnar måltiderna i skolor och daghem, vilket är en av kommunens viktiga välfärdstjänster -> ger energi, kraft och ork för kunderna under skol-, daghems- och arbetsdagen. Måltiden är en viktig social händelse och en rekreativstund under dagen. Helhetsbetonat välbefinnande från spädbarn till kommunbor i arbetsför ålder. Vi producerar tjänster i huvudsak för sådana kundgrupper som inte själv kan eller får välja var de äter lunch. Därför har serviceområdet ett stort ansvar för välbefinnandet och näringen.

Verksamhetsmodeller

- Chefen för måltidstjänsterna deltar ett par gånger om året på ungdomsfullmäktiges sammanträde, där man tillsammans planerar frågorna till kundenkäten och där det finns möjlighet att lämna respons.

Samarbetsinstanser

- Utbildningstjänsterna och småbarnspedagogiken är vår huvudsakliga samarbetspartner, eftersom det är till dem som vi producerar tjänsten. Vi har regelbundna möten med olika sammansättningar och dessutom skriver chefen för måltidstjänsterna några gånger om året ett informationsmeddelande om tjänsterna, till exempel om viktiga nyheter, kommande ändringar eller temadagar med mera.
- Inget samarbete med organisationer eller andra instanser, inga samarbetsnätverk.

3.4.7 Ungdomstjänsterna

Planer som styr verksamheten – finns inte

Mätare för barns och ungas välbefinnande

- Respons samlas in varje vår och höst från barn och unga som besöker ungdomsgårdarna och deltar i

verksamheten där.

- Respons om lovverksamheten samlas årligen in från vårdnadshavarna och barnen/de unga. Responsen samlas in med Forms-formulär.
- Vi ber om respons vid evenemang och i anslutning till verksamhet och diskuterar verksamheten och önskemålen med ungdomarna, och dessa beaktas i planeringen.
- Sovari-mätaren för socialt stärkande producerar information om kvaliteten hos och effekterna av det uppsökande ungdomsarbetet och verkstadsverksamheten. Informationen samlas in via en enkätundersökning bland unga och vuxna och resultaten och en rapport publiceras årligen.

Tjänster

Ungdomstjänster tillhandahålls på ungdomsgården Unkan i Nickby och ungdomsgården Pleissi i Söderkulla. Verksamheten på ungdomsgårdarna är den viktigaste tjänsten, där träffar vi unga, ger stöd och är närvarande samt ordnar gemensamma aktiviteter. Ungdomstjänster tillhandahålls av bibliotekets ungdomsarbetare, specialungdomsarbetet, [ungdomspasset](#) samt det uppsökande och mobila ungdomsarbetet. [Det uppsökande ungdomsarbetet](#) erbjuder alla unga under 29 år möjlighet att få individuell handledning och individuellt stöd. De uppsökande ungdomsarbetarna betjänar i första hand unga som befinner sig utanför utbildning och arbetsliv och de unga som önskar att få hjälp med något som bekymrar dem.

Wessmanhuset blir hösten 2024 ett verksamhetscenter för barn och unga och här finns lokaler och tjänster för unga. Ungdomstjänsterna ordnar även lovverksamhet: läger, utflykter och klubbar för barn i både låg- och högstadietåldern. På sommaren ordnas även familjedagar på ungdomsgårdarna. Ungdomstjänsterna får en egen husbil, vilket ger större möjligheter att bedriva ungdomsarbete på fältet och mobilt ungdomsarbete. Sibbo kommun beviljar dessutom understöd för organisationer som bedriver ungdomsarbete.

Ungdomstjänsterna har också i uppgift att samordna [ungdomsfullmäktige](#) och medverka i dess verksamhet. En handledare från ungdomstjänsterna deltar på sammanträdena och hjälper med praktiska saker, såsom lokalbokningar, föredragningslistor och protokoll. Valet till ungdomsfullmäktige hålls vart tredje år och en ny fullmäktige inleder sitt arbete i början av 2025.

Verksamhetsmodeller

- Ungdomstjänsterna har identifierat ett behov av riktat arbete för flickor och för att tillgodose detta behov hade kommunen en egen klubb för flickor, men den verksamheten har nu upphört. Vid behov kan den få en fortsättning. Nu bedrivs i kommunens lokal Tjejevillan-verksamhet för flickor i åldern 13–18 år (på svenska) som organiseras av en utomstående aktör.
- På ungdomsgårdarna hålls regelbundet kvällar för flickor och pojkar samt bland annat evenemanget "yöpleissi" och klubben K-pop, i vars planering och idéarbete de unga har deltagit.
- Vårdnadshavare bjuds in för att bekanta sig med lokalerna under så kallade föräldrakvällar, men uppslutningen har varit ganska liten.
- Det uppsökande ungdomsarbetet, som bland annat arbetar på fältet på läroanstalter på andra stadiet. Unga, vårdnadshavare eller andra närstående kan kontakta uppsökande ungdomsarbetare antingen telefonledes eller med ett elektroniskt formulär. Det uppsökande ungdomsarbetet kontaktar unga, om vilka man får in ett lagstadgat meddelande från läroanstalten eller försvarsmakten, när en ung person (under 25 år) relegeras från eller avbryter studierna på andra stadiet och/eller militär-/civiltjänstgöringen. Vid kontakten går man igenom den ungas situation och reflekterar över fortsättningen tillsammans (om det behövs och om den unga vill samarbeta).

- Medverkan i verksamheten i den flexibla grundläggande utbildningen (åk 8–9) genom regelbunden hjälp och närvaro i klassrummet samt studiebesök till andra stadiet, utflykter och läger.
- Saapas-verksamhet i samarbete med församlingarna: Utbildade frivilliga möter unga och lyssnar på dem, på de ungas villkor och på platser där de vistas. De frivilliga jourarbetarna går vid ungdomarnas sida på gatorna och lyssnar, hjälper och vägleder. De frivilliga får stöd av Saapas-gruppernas ansvariga ledare, som är kommunens och/eller församlingens medarbetare som utsetts till uppgiften. Saapas-verksamhet bedrivs ute på fältet under helger, såsom vappen eller skolvärdningen, på de platser där ungdomarna vistas. För nya frivilliga hålls utbildningar varje år (dock är antalet nya ganska litet) och för de frivilliga ges också tilläggsutbildning.
- [Ankarverksamheten](#) i samarbete med polisen, polisen ansvarar för ledning av verksamheten: Ankarverksamheten bygger på mångprofessionellt samarbete och gemensamt avtalade fasta strukturer. Målet är att främja barns och ungas välbefinnande och delaktighet, förebygga brott och ingripa i unga förbrytares verksamhet redan innan den brottsliga spiralen hinner uppstå. Ungdomstjänsterna är med på Ankarmöten på inbjudan av polisen.

Samarbetsinstanser

- Utbildningstjänsterna: Medverkar i bland annat elevernas gruppbildningsaktiviteter. Uppsökande ungdomsarbetare medverkar i gruppbildningsaktiviteter på andra stadiet. Skolklasser besöker ungdomsgårdarna gruppvis med läraren, vilket ökar ungdomsgårdarnas synlighet och gör dem mer tillgängliga för unga.
- Bibliotekstjänsterna: Bibliotekets ungdomsarbetare, man har ordnat evenemang/klubbar tillsammans och varit med i bibliotekets grupp för invandrarunga (separata grupper för flickor och pojkar).
- Sysselsättningstjänsterna: Det uppsökande ungdomsarbetet samarbetar vid behov i enskilda ungas ärenden.
- Idrottstjänsterna: Man ordnar evenemang tillsammans och ungdomstjänsterna kan till exempel hänvisa till motionsrådgivning.
- Organisationer: I oktober hålls en organisationsträff. Man har fått en husbil från Aseman lapset ry, vilket möjliggör mobilt ungdomsarbete. Tjejevillan och MLL ordnar verksamhet i ungdomstjänsternas lokaler, i övrigt har man inget samarbete. Man har haft samarbete med Nopee ry.
- På lågstadiet har en Friends-grupp enligt Aseman lapset ry:s program för emotionella färdigheter varit verksam.
- Församlingar (Saapas-verksamheten)
- Polisen (Ankarverksamheten)
- Försvarsmakten: Med i uppbådet och Time out! -verksamheten.
- Ett sektorsöverskridande nätverk, som skapats av det uppsökande arbetet och andra stadiet, där bland annat välfärdsområdets hälso- och sjukvård samt vuxensocialarbetet och invandrartjänsterna har medverkat.

3.4.8 Sibbo institut

Planer som styr verksamheten – finns inte

Mätare för barns och ungas välbefinnande – finns inte

Tjänster

Sibbo institut har kurser för barn, till exempel musik, motion och matlagningskurser. Ungdomar kan delta på alla våra kurser i bland annat konst och musik. Verksamhet för barn och unga är dock inte ett fokusområde för Sibbo institut och barn och unga är ingen central kundgrupp. Sibbo institut har (sedan hösten 2023) ansvaret för att ordna och samordna Hobari-verksamheten, som är kostnadsfri hobbyverksamhet för barn och unga. Finansieringen för verksamheten ansöks för ett läsår i taget och antalet klubbar är beroende av hur mycket finansiering som fås.

Verksamhetsmodeller

- Finlandsmodellen för hobbyverksamhet, Hobari-verksamheten: Finlandsmodellen för hobbyverksamhet är utbildnings- och kulturministeriets projekt och kallas i Sibbo för Hobari-verksamhet. Hobbyerna ordnas i skolorna på eftermiddagen och verksamheten är öppen för barn i grundskoleåldern och kostnadsfri. Det finns mångsidiga hobbymöjligheter från motion till konst och från matlagning till kodning. Informationen om verksamheten har utvecklats och barn och unga har hittat kurserna väl. Kurser ordnas i alla skolor (hösten 2024).
- Kursrespons efter varje kurs. Om Hobari-verksamheten begärs respons och detta är också ett krav i projektansökningarna. Responsenkät om varje klubb som besvaras av vårdnadshavarna eller beroende på åldern av barnet/den unga tillsammans med vårdnadshavaren. Responsen utnyttjas i planeringen av kommande kurser och klubbar.

Samarbetsinstanser

- Hobari-verksamhetens samarbetsnätverk med kommunerna i Nyland
- Ett nätverk med kommunerna i hela Finland (WhatsApp-grupp för FMH)
- I Hobari erbjuder bland annat följande aktörer klubbar:
 - o Sibbo-Vargarna: ordnar fotboll
 - o Pompit ry: motionskurser
 - o PopUp ry: konstklubbar
 - o Nopee ry: verkstad för barn och unga
 - o Företagare, timlärare
- Man samarbetar med skolorna bland annat kring lokalbokningar, samarbete mellan Timmi-administratörer.
- Målet är att under våren 2025 utöka samarbetet med andra kommunala aktörer, till exempel ungdomstjänsterna och utbildningssektorn, samt med välfärdsområdets socialservice.

4 Beskrivning av arbetet med kontaktytor enligt sektor

I detta avsnitt beskrivs praxis för samarbete och arbetet med kontaktytor med välfärdsområdet ur kommunens perspektiv. Definition av kontaktytorna och ett effektivt utnyttjande av dem främjar samarbetet och samordningen mellan organisationerna, förbättrar användningen av resurser och tjänsternas kvalitet samt stöder utvecklandet av innovativa lösningar.

I Sibbo är praxis och strukturerna för arbetet med kontaktytor till många delar ännu under uppbyggnad och utveckling. En del sektorer har redan nära strukturer och regelbundet arbete med kontaktytor med välfärdsområdet, medan andra ännu inte alls har det eller avser utveckla dessa under 2025. Nedan sammanställs samtliga sektors samarbetsnätverk, där välfärdsområdet eller Sibbo kommun är den sammankallande parten. Efter sammanställningen följer en närmare beskrivning av arbetet med kontaktytor i de olika sektorerna.

Arbetsgrupper/nätverk, i vilka välfärdsområdet är sammankallande och Sibbo kommun medverkar

- Det regionala nätverket för förebyggande rusmedelsarbete.
- Nätverket för koordinators för arbetet för främjande av hälsa och välfärd.
- Den regionala samarbetsgruppen för elevvården.
- Den mångprofessionella rehabiliteringsarbetsgruppen (rådgivningsbyråns hälsovårdare, läkare, ergoterapeut, psykolog, talterapeuter, speciallärare inom småbarnspedagogik).
- Barnskyddets mångprofessionella expertarbetsgrupp, i vilken småbarnspedagogiken är med om man behandlar ärenden som rör barn i småbarnspedagogikåldern.
- Samarbetsmötet med rehabiliterare (psykolog, ergoterapeut, fysioterapeuter, talterapeuter, speciallärare inom småbarnspedagogik).
- Arbetsgruppen för uppdatering av rådgivningsbyråns blankett för överföring av uppgifter (ansvariga hälsovårdare, personer från Östra Nylands område).
- Samarbetsnätverket för representanter för välfärdsområdets socialservice som stöder integrationen och kommunanställda som arbetar med integration. Också förläggningar deltar i varierande grad.
- Samarbetsgruppen för personer i arbetsför ålder: välfärdsområdet, FPA; AN-byrån och kommunen är med.

Arbetsgrupper/nätverk, i vilka kommunen är sammankallande och välfärdsområdet medverkar

- Den kommunspecifika styrgruppen för elevhälsan.
- Välfärdsgruppen för barn och unga.
- Det regionala nätverket för sysselsättning och integration.
- Ett sektorsöverskridande nätverk som skapats av det uppsökande arbetet och andra stadiet och där bland annat välfärdsområdets hälso- och sjukvård samt invandrararbete har varit med.

4.1 Småbarnspedagogik

- Sektorn för småbarnspedagogik är med i följande nätverk/samarbetsgrupper som välfärdsområdet samordnar:
 - o Den mångprofessionella rehabiliteringsarbetsgruppen, varje vecka (rådgivningsbyråns hälsovårdare, läkare, ergoterapeut, psykolog, talterapeuter, speciallärare inom småbarnspedagogik)
 - o Barnskyddets mångprofessionella expertarbetsgrupp en gång var tredje vecka, småbarnspedagogiken

- är med om man behandlar ärenden som rör barn i småbarnspedagogikåldern
- Samarbetsmötet med rehabiliterare, två gånger om året (psykolog, ergoterapeut, fysioterapeuter, talterapeuter, speciallärare inom småbarnspedagogik)
- Arbetsgruppen för uppdatering av rådgivningsbyråns blankett för överföring av uppgifter (ansvariga hälsovårdare, personer från Östra Nylands område)
- Sektor ansvarar inte för nätverk där även välfärdsområdet är med, man håller samarbetsmöten om enskilda barn om barnet har stödbehov.
- Instanser inom och former av gränssnittsarbete och samarbete:
 - Rådgivningsbyråsamarbete för enskilda barn och per åldersgrupp
 - Samarbetsmöten om enskilda barn
 - I oktober–november sektorsövergripande samarbetsmöten kring barn i förskoleundervisning
 - Utbildningar för personalen som ordnas av barnskyddet
- Det finns ingen etablerad praxis för samordning och uppföljning av genomförandet av arbetet med kontaktytor.
- Sektor och välfärdsområdet förbereder tillsammans:
 - Velfärdsplanen

4.2 Utbildning

- Utbildningssektorn är med i följande nätverk/samarbetsgrupper som välfärdsområdet samordnar:
 - Den regionala samarbetsgruppen för elevvården: Den viktigaste uppgiften är att förbereda den regionala elevvårdsplanen. Man har även i uppgift att följa upp den regionala elevvårdsplanen samt genomförandet av samarbetet mellan elevvårdstjänsterna, utbildningsanordnarna samt social- och hälsovården och att hantera samarbetsfrågor om elevvården mellan välfärdsområdet och utbildningsanordnarna. Regelbundna möten.
- Velfärdsområdet är med, kommunen är sammankallande:
 - Den kommunspecifika styrgruppen för elevhälsan: Har i uppgift att ansvara för utbildningsanordnarens allmänna planering, utveckling, styrning och utvärdering av och information om elevvården. Sibbos representant är servicechefen för utbildningssektorn.
Utöver styrgruppsarbetet gjordes samarbete och utvecklades välfungerande samarbetsstrukturer med ledande medarbetare inom elevvården och elevvårdspersonalen vid skolorna i Sibbo.
- Instanser inom och former av gränssnittsarbete och samarbete:
 - Samarbetsgrupperna, deras sammanträden och övriga arbete
 - Beredning och uppföljning av planer
 - Socialt arbete för barnfamiljer, barnskyddet: man upprättar vid behov barnskyddsanmälningar i enlighet med barnskyddslagen och tar kontakt med socialvården enligt socialvårdslagen
 - Kundhandledning: kunderna hänvisas till att uppsöka välfärdsområdets tjänster
 - Samarbete med funktionshinderservicen för de barn som får tjänster inom funktionshinderservicen.
- Sektor och välfärdsområdet förbereder tillsammans:
 - Den regionala elevvårdsplanen
 - Den regionala välfärdsplanen för barn och unga

4.3 Samhälle och miljö

- Sektor för samhälle och miljö är med i många intressentgrupper, men välfärdsområdet är ingen egentlig

- samordnande part. Intressentgrupper är bland annat kommunens egna interna arbetsgrupper, MBT-och HRT-grupper samt grupperna i kommunerna i KUUMA-regionen.
- Sektorn ansvarar inte för några samarbetsgrupper där välfärdsområdet är med. Det finns emellertid Sibbo kommuns tillgänglighetsarbetsgrupp samt arbetsgruppen i Tillgängliga Östra Nyland där vi är med. Målgruppen är inte specifikt barn och unga, men tillgänglighet tillhör alla.
 - Instanser inom och former av gränssnittsarbete och samarbete:
 - o Förhandlingar med representanter för intressegrupper.
 - o Regionalt utvecklingssamarbete (MBT och KUUMA).
 - o Regionalt samarbete: bland annat MBT-arbete och arbetsgrupperna i kommunerna i KUUMA-regionen.
 - o Uthyrning av lokaler till välfärdsområdet och förhandlingar om fortsättningen. Möjligtvis kan i framtiden till exempel kuratorernas lokaler i skolorna hyras till välfärdsområdet.
 - o Samarbete inom programmet Tillgängliga Nyland 2021–2025, Sibbo är med.
 - Praxis för samordning och uppföljning av genomförandet av gränssnittsarbetet:
 - o Inga egentliga centraliserade praxis utöver arbetet med intressentgrupper.
 - o Utveckling av samarbetet med näringslivet, utveckling av planläggningen och boendet.
 - o Den regionala utvecklingen och områdesplaneringen görs med omgivningens välbefinnandeteman i åtanke och med fokus på områdets invånare. Med andra ord är målgruppen alla från spädbarn till äldre.
 - Sektorn och välfärdsområdet förbereder tillsammans:
 - o Hyresavtal för lokaler och byggnader.
 - Social- och hälsovårdens fastigheter och till exempel den frivilliga brandkårens byggnader och markområden.
 - o Planläggningsprogrammet och samarbetet i anslutning till planläggningen.
 - Att till exempel skapa möjligheter för en eventuell ny räddningsstation.
 - o Välfärdsområdet lämnar vid behov ett utlåtande om planer, bygglov och miljötillstånd, om dessa tydligt påverkar dess verksamhet.

4.4 Vardag och fritid

- **Idrottstjänsterna:** Idrottstjänsterna och välfärdsområdet håller regelbundet möten om motionsrådgivning samt samarbetsmöten.
- **Bibliotekstjänsterna:** Det finns en önskan och vilja att göra mer samarbete med rådgivningsbyrån, men detta har minskat sedan rådgivningsbyrån övergick till välfärdsområdet. Information från biblioteket förmedlas fortsättningsvis via rådgivningsbyrån. I övrigt inget samarbete med välfärdsområdet.
- **Kulturtjänsterna:** Än så länge inget samarbete med välfärdsområdet.
- **Sysselsättnings- och invandrartjänsterna:**
 - o Sysselsättnings- och invandrartjänsterna är med i nätverk och samarbetsgrupper för barns och ungas välbefinnande som välfärdsområdet samordnar:
 - Samarbetsnätverket för representanter för välfärdsområdets socialservice som stöder integrationen och kommunanställda som arbetar med integration i området. Också förläggningar deltar i varierande grad.
 - Samarbetsgruppen för personer i arbetsför ålder, där välfärdsområdet, FPA; AN-byrån och kommunen är med.

- Vårdförskömdet deltar på inbjudan av kommunen
 - vid möten där man behandlar kundernas ärenden ungefär två gånger i månaden,
 - i det regionala nätverket för sysselsättning och integration, som har i uppgift att göra samarbetet smidigare och att sammanställa, utbyta och förmedla information till den egna organisationen.
- Instanser inom och former av arbete med kontaktytor och samarbete:
 - Samarbete minst varje vecka med representanter för vårdförskömdets socialservice som stöder integrationen.
 - Samarbetsgrupper.
- Överenskommelser om praxis för samordning och uppföljning av genomförandet av arbetet med kontaktytor saknas.
- Sysselsättnings- och invandrantjänsterna och vårdförskömdet förbereder tillsammans:
 - Bedömningar av servicebehovet som socialväsendet ansvarar för.
 - Kundernas egna integrationsplaner (de planer som behövs, planer utarbetas sällan för barn och unga, men det kan finnas en gemensam plan för hela familjen) kan utarbetas i ett sektorsöverskridande samarbete med vårdförskömdet.
- **Serviceområdet för främjande av välfärd**
 - Serviceområdet för främjande av välfärd är med i följande nätverk eller samarbetsgrupper för barns och ungas välbefinnande som vårdförskömdet samordnar:
 - Nätverket för koordinators för arbetet för främjande av hälsa och välfärd: Fungerar som ett regionalt samarbetsnätverk för främjande av hälsa och välfärd. Uppgiften är att sammanställa, utbyta och förmedla information till den egna organisationen. Här behandlas vårdförskömdets och kommunernas arbete för främjande av hälsa och välfärd, barn och unga är en målgrupp bland andra. Verksamheten söker ännu sin form, men avsikten är att utbyta information och samordna vårdförskömdets och kommunernas arbete för främjande av hälsa och välfärd. Nätverket grundar sig på [vårdförskömdets och kommunernas strategiska samarbetsavtal](#).
 - Samarbete med vårdförskömdets planerare av förebyggande arbete, det regionala nätverket för förebyggande rusmedelsarbete. Uppgiften är att informera om riskerna med rusmedel, påverka attityderna kring rusmedelsbruk och minska rusmedelsbruket. Stöder kommunerna i ordnandet och genomförandet av det förebyggande rusmedelsarbetet.
 - Utveckling av mathjälpsverksamheten i samarbete med vårdförskömdet (som samordnar utvecklingsarbetet).
 - Vårdförskömdet är med i följande instanser där kommunen är sammankallande:
 - Vårdförskömdgruppen för barn och unga: Sammanställer information om barns och ungas uppväxt- och levnadsförhållanden och situationen för deras välbefinnande, bedömer barns och ungas situation som stöd för beslutsfattande och planer, främjar samordningen av och samarbetet mellan tjänster för barn och unga för att genomföra ungdomsverksamhet. Gruppen samarbetar med gruppen för främjande av hälsa och välfärd och förbereder vårdförskömdsplanen för barn och unga för varje fullmäktigeperiod.
 - Instanser inom och former av arbete med kontaktytor och samarbete:
 - För närvarande i synnerhet arbetsgruppernas möten. Målet för hösten 2024 är att utveckla strukturen för nätverkssamarbetet, varvid man även funderar på andra regelbundna strukturer för samarbetet med intressentgrupperna (vårdförskömdet, organisationer, företag, andra

myndigheter).

- Praxis för samordning och uppföljning av genomförandet av gränssnittsarbetet:
 - Strukturerna för kontaktytorna beskrivs i den omfattande välfärdsberättelsen, välfärdsberättelsens årsrapport och på kommunens webbplats, ○ Serviceområdet och välfärdsområdet förbereder i samarbete:
 - Enligt lag ska både välfärdsområdet och kommunen bereda en egen omfattande välfärdsberättelse och välfärdsplan samt en välfärdsplan för barn och unga, som samordnas. Välfärdsområdet har en gällande välfärdsberättelse och välfärdsplan 2023–2025, men dessa bereddes inte i samarbete med kommunen. I framtiden är avsikten att samordna kommunernas och välfärdsområdets planer.
- **Måltidstjänsterna:** Sporadiskt samarbete med välfärdsområdets skolhälsovård, men i övrigt inget samarbete med välfärdsområdet. En gång om året hålls ett möte med skolhälsovårdaren om aktuella ärenden med teman som till exempel specialkost.
- **Ungdomstjänsterna:** Samarbete med socialväsendet, polisen och mentalvårdstjänsterna. Ett sektorsöverskridande nätverk som skapats av det uppsökande arbetet och andra stadiet och där bland annat välfärdsområdets hälso- och sjukvård samt invandrararbete har varit med.
- **Sibbo institut:**
 - Institutet är inte med i nätverk eller samarbetsgrupper för barns och ungas välbefinnande som välfärdsområdet samordnar.
 - I fråga om Hobari-verksamheten finns ett samarbetsnätverk med kommunerna i Nyland, men detta samordnas inte av välfärdsområdet. Olika kommuners klubbfunktioner har gemensamt idéarbete, delar frågeställningar och erfarenheter och nätverkar.
 - Avsikten är att under våren 2025 utöka samarbetet och nätverka med välfärdsområdets socialvård, exempelvis så att socialvården kan ta kontakt med institutet och man kan tillsammans handleda och hitta hobbyverksamhet och en lämplig hobari-klubb för ett barn som behöver detta.

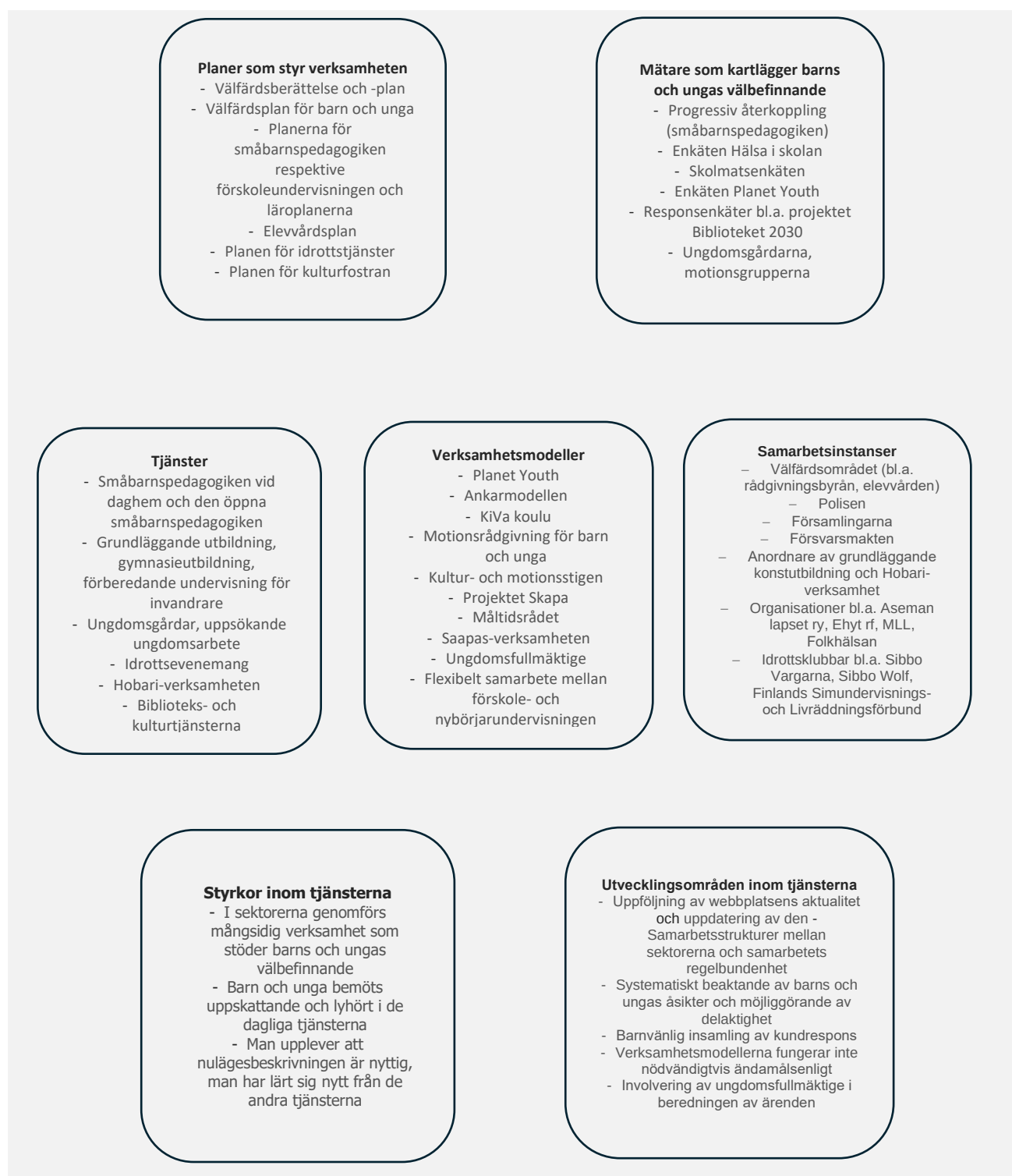
5 Sammanfattning

Baserat på nulägesbeskrivningen finns det i Sibbo ett omfattande utbud av varierande, mångsidig och välfungerande verksamhet som stöder barns och ungas välbefinnande. I många tjänster är utvecklandet av barns och ungas välbefinnande ett centralt fokusområde, men i andra tjänster är barn och unga inte den mest centrala målgruppen. I Sibbo har främjandet av barns och ungas välbefinnande varit ett tyngdpunktsområde i strategin och 2024 startade den kommunövergripande verksamhetsmodellen Planet Youth, som främjar barns och ungas välbefinnande i Sibbo.

I och med de möten som hölls i anslutning till nulägesbeskrivningen identifierade sektorerna och serviceområdena styrkor och utvecklingsområden i sina tjänster. Som styrka identifierades att barn och unga bemöts på ett uppskattande sätt i de dagliga tjänsterna och att deras tankar beaktas i planeringen av verksamheten. Dock identifierades att till exempel kommunikationen om tjänsterna behöver utvecklas, vilket även lyftes fram i ungdomsfullmäktige. Utvecklingsbehov identifierades också i den barnvänliga insamlingen av respons, systematiskt delaktiggörande av barn och unga samt kommunens interna samarbetsstrukturer. Å andra sidan upplevdes också att samarbetet är en styrka och många sektorer eller serviceområden upplevde att de arbetar bra tillsammans. Detta är dock inte nödvändigtvis regelbundet och systematiskt och avsaknaden av strukturer kan leda till att det glöms bort.

Från bedömningarna av indikatorerna för en barnvänlig kommun fick man konkreta utvecklingsområden, samtidigt som man å andra sidan kunde lyfta fram sådant som redan i dagsläget fungerar bra i tjänsterna. Ungdomsfullmäktiges synpunkter på tjänsterna för barn och unga samt indikatorerna ansågs vara värdefulla och de kommer att beaktas i utvecklingen av tjänsterna och verksamheten. Nulägesbeskrivningen blir en del av kommunens omfattande välfärdsberättelse, och kan därigenom utvecklas mer omfattande i utvecklingen av tjänsterna och barnets rättigheter i de kommunala strukturerna.

Bild 2 Sammanfattning av nulägesbeskrivningen

Bilaga 1 Indikatorer för en barnvänlig kommun

I nulägesbeskrivningen används 2–3 centrala indikatorer ur alla fem teman i Unicefs modell Barnvänlig kommun:

- 1) Barnets rättigheter i de kommunala strukturerna
- 2) Likabehandling
- 3) Barnets bästa
- 4) Rätt till liv, överlevnad och utveckling
- 5) Delaktighet

I tabellerna presenteras indikatorerna som valts för varje tema och nivåbeskrivningarna för dessa samt en gemensamt framtagna bedömning av nuläget i Sibbo. Bedömningarna har utarbetats baserat på gemensamma diskussioner i möten med sektorerna och välfärdsgruppen för barn och unga. Tre indikatorer har också behandlats och bedömts i ungdomsfullmäktige. Bedömningarna har presenterats för och godkänts av kommunens ledningsgrupp.

Tabell 2 Nivåbeskrivningarna för indikatorerna och bedömningarna av nuläget

TEMA 1: Barnets rättigheter i de kommunala strukturerna
INDIKATOR: Kommunstrategin innehåller ett mål för förverkligandet av barnets rättigheter och barnvänligheten.
NIVÅ 1: Förverkligas endast lite eller inte alls. Barnets rättigheter eller välbefinnande behandlas inte i kommunstrategin.
NIVÅ 2: Förverkligas i någon mån. Barn och välbefinnande finns med i kommunstrategin, men hänvisningar till barnets rättigheter saknas och barns särskilda ställning och/eller olika grupper av barn specificeras inte.
NIVÅ 3: Förverkligas bra. Barn och välbefinnande finns med i kommunstrategin, där man också beskriver barns särskilda ställning och/eller hänvisar till olika grupper av barn. Det finns inga hänvisningar till barnets rättigheter eller
NIVÅ 4: Förverkligas utomordentligt bra. Förverkligandet av barnets rättigheter finns med som ett mål och barns särskilda ställning beskrivs i kommunstrategin.
NULÄGET I SIBBO: Nivå 2. Förbättring av barns välbefinnande finns med i kommunstrategin, men hänvisningar till barnets rättigheter saknas. Barns särskilda ställning och/eller olika grupper av barn specificeras inte, barnfamiljer nämns separat.
INDIKATOR: Barnets rättigheter (framför allt likabehandling, delaktighet, barnets bästa, rätt till liv, överlevnad och utveckling) ingår i styrande handlingar, program och planer som gäller för hela kommunen och som är centrala med tanke på barn. (Välfärdsberättelsen och välfärdsplanen (för barn och unga), integrationsplanen, planen för delaktighet eller växelverkan, jämställdhetsplanerna vid läroanstalter och småbarnspedagogikens enheter och planer för likabehandling, kommunens jämställdhetsplaner och planer för likabehandling i verksamheten (inte planen som gäller personalen)).
NIVÅ 1: Förverkligas endast lite eller inte alls. De generella principerna enligt barnets rättigheter ingår inte i kommunens styrande handlingar, dokument eller planer.
NIVÅ 2: Förverkligas i någon mån. Alla eller en del av de generella principerna enligt barnets rättigheter ingår i vissa av kommunens styrande handlingar, dokument eller planer.
NIVÅ 3: Förverkligas bra. Alla eller en del av de generella principerna enligt barnets rättigheter ingår i de flesta av kommunens styrande handlingar, dokument och planer. Genomförandet av planer och program följs upp och utvärderas.

NIVÅ 4: Förverkligas utomordentligt bra. Åtminstone de generella principerna enligt barnets rättigheter ingår i alla styrande handlingar, program och planer som finns i kommunen (åtminstone planen för delaktighet eller växelverkan, integrationsplanen, tre olika jämställdhetsplaner och planer för likabehandling, elevvårdsplanen, välfärdsplanen för barn och unga, välfärdsberättelsen). I dessa beaktas också olika grupper av barn och barn i olika åldrar. Genomförandet av planer och program följs upp och utvärderas.

NULÄGET I SIBBO: Nivå 2. Barnets rättigheter nämns inte i kommunens välfärdsberättelse. I välfärdsplanen för barn och unga nämns barnets rättigheter i anslutning till beskrivningen av den nationella barnstrategin, men inte i själva planen. Barnets rättigheter finns med i integrationsplanen, elevvårdsplanerna och läroplanerna samt planen för småbarnspedagogik. Barnets bästa är ett centralt inslag i planen för småbarnspedagogik, läroplanerna och elevvårdsplanerna och i dessa planer beaktas olika grupper av barn och barn i olika åldrar. Planerna följs upp och uppdateras regelbundet. Kommunens gemensamma delaktighetsmodell planeras och förbereds. Småbarnspedagogikens jämställdhetsplan och plan för likabehandling är färdig och enheternas egna jämställdhetsplaner och planer för likabehandling utarbetas till juni 2025.

INDIKATOR: Kommunens kommunikation främjar synligheten och förverkligandet av barnets rättigheter.

NIVÅ 1. Förverkligas endast lite eller inte alls. Kommunikationen lever inte helt upp till kraven i tillgänglighetsdirektivet. Man har ännu inte satsat på att använda kommunikation som medel för

NIVÅ 2: Förverkligas i någon mån. Kommunikationen uppfyller kraven i tillgänglighetsdirektivet. Kommunikation som är riktad till barnfamiljer finns i viss omfattning, och det är lätt att hitta tjänsterna. Barnteman lyfts fram då och då i innehållen. Man har inte fäst särskild uppmärksamhet vid tonaliteten i information som handlar om barn.

NIVÅ 3: Förverkligas bra. Kommunikationen är åtkomlig och tillgänglig (utöver kraven enligt tillgänglighetsdirektivet också bland annat lättläst språk, olika språkversioner). Det finns kommunikation som är riktad till barnfamiljer och barn och det är lätt att hitta tjänsterna. Barns angelägenheter stiger fram i kommunikationen och samtalstonen kring barn, unga och barndom är uppskattande och framhäver barnens aktörskap.

NIVÅ 4: Förverkligas utomordentligt bra. Kommunikationen är åtkomlig och tillgänglig (utöver kraven enligt tillgänglighetsdirektivet också bland annat lättläst språk och olika språkversioner). Det finns kommunikation som är riktad till barnfamiljer och barn och det är lätt att hitta tjänsterna som vänder sig till barnfamiljer. Kommunen har en tydlig ansvarsfördelning vad gäller kommunikationen till barn. Angelägenheter som rör barn stiger också fram i kommunens övriga kommunikation. Samtalstonen kring barn, unga och barndom är uppskattande och mångfalden bland barn och familjer kommer fram. I kommunikationen undviks förstärkande av stereotyper. Kommunens kommunicerar öppet om framgångar, utmaningar och bakgrunden för beslut (t.ex. bedömning av konsekvenserna för barn). Kommunikation görs och planeras även tillsammans med barn som representerar diversitet och från dem insamlas respons om kommunikationens tillgänglighet. Kommunikation inriktas vid behov med beaktande av mångformiga familjer (t.ex. information om småbarnspedagogik till familjer med främmande modersmål). Kommunen nyttjar också kommunikationskanaler som används av barn.

NULÄGET I SIBBO: Nivå 2. Kommunikationen uppfyller kraven i tillgänglighetsdirektivet, men det finns ingen information på lättläst språk och man har inte fäst särskild uppmärksamhet vid tonaliteten i information som handlar om barn. Ungdomsfullmäktiges perspektiv: Nivå 1. Det finns ingen kommunikation som uttryckligen vänder sig till barn och unga så att informationen är tillgänglig för dem och lätt att hitta. Exempelvis gick före gymnasieåldern all information till ungdomar endast via föräldrarna. Information eller reklam om evenemang eller verksamhet kommer ofta ut på sociala medier/webben först efter evenemanget. Marknadsföringen och informationen om evenemang är inte alltid synlig för unga och det är mycket svårt att hitta information på

TEMA 2: Likabehandling

INDIKATOR: Kommunen riktar resurser eller särskilt stöd till utsatta barn.

NIVÅ 1: Förverkligas endast lite eller inte alls. Inget riktat stöd.

NIVÅ 2: Förverkligas i någon mån. I kommunen används vissa former av positiv särbehandling, inga riktade resurser.

NIVÅ 3: Förverkligas bra. Kommunen samlar in information för att kunna rikta resurserna och i kommunen används flera former av positiv särbehandling och resurser har riktats till stödet till utsatta barn.

NIVÅ 4: Förverkligas utomordentligt bra. I kommunen insamlas mycket information till exempel för att identifiera områden och skolor med svagare socioekonomisk ställning. Man använder flera former av positiv särbehandling och finansieringsmodeller för att rikta resurserna och stödet till utsatta grupper. Regional segregation förebyggs genom planläggning.

NULÄGET I SIBBO: Nivå 3: Information insamlas med hjälp av småbarnspedagogikens Kepa-studie för att kunna rikta resurserna och via projektfinansiering har resurser riktats till stöd för utsatta barn. Kunderna inom det uppsökande ungdomsarbetet är ofta i utsatt ställning och kommunen har satsat på uppsökande arbete, som inte är beroende av till exempel projektfinansiering. På ungdomsgårdarna och i det uppsökande arbetet identifieras utsatta unga, som beaktas och ges riktat stöd baserat på detta arbete. Skolsamarbetet och individarbetet inom specialungdomsarbetet samt Ankarverksamheten riktas till utsatta unga. Utbildningen samlar in information för att kunna rikta resurserna (Sotkanet) och resurser riktats till utsatta barn och unga. Segregationen av skolor ses/beaktas och vid behov riktas resurserna. I planläggningen strävar man efter att stöda en mångsidig bostadsproduktion i olika områden. Sysselsättningstjänsterna erbjuder sommarjobb för ungdomar i åk 8–9. En del av sommarjobbarna väljs ut baserat på förslag från skolornas elevhandledare och motiveringen är att dessa unga kan ha nytta av en sommarjobbserfarenhet där de får stöd och att dessa unga på ett eller annat sätt är mer utsatta än andra.

INDIKATOR: Kommunen säkerställer att varje barn (även t.ex. barn från mindre bemedlade familjer och barn med funktionsnedsättning) har möjlighet att delta i hobbyer och ha en meningsfull fritid.

NIVÅ 1: Förverkligas endast lite eller inte alls. Inga mångsidiga, tillgängliga eller förmånliga hobbyalternativ eller fritidslokaler för barn och unga.

NIVÅ 2: Förverkligas i någon mån. I kommunen finns ett utbud av kostnadsfria eller förmånliga hobbyverksamheter, men tillgängligheten av dessa har inte bedömts till exempel med tanke på behoven hos barn med funktionsnedsättning, regnbågsbarn eller barn med främmande modersmål.

NIVÅ 3: Förverkligas bra. Kostnadsfria och tillgängliga hobbyer och fritidslokaler erbjuds och möjliggörs för de flesta barn och unga, med beaktande av barn med funktionsnedsättning och barn från mindre bemedlade familjer. Hobbyernas tillgänglighet bedöms sporadiskt.

NIVÅ 4: Förverkligas utomordentligt bra. Kostnadsfria och tillgängliga hobbyer och fritidslokaler erbjuds och möjliggörs för alla barn och unga (t.ex. har särskilda behov hos könsminoriteter och sexuella minoriteter beaktats). Barn och unga med funktionsnedsättning får sådan personlig assistans och sådana färdtjänster som de behöver för att kunna delta i hobbyer och ha vänskapsrelationer utan att familjen belastas. I kommunen ordnas riktade motionsgrupper för barn och unga som befinner sig utanför idrottsklubbarnas verksamhet. Hobbyernas tillgänglighet bedöms årligen.

NULÄGET I SIBBO: Nivå 3 Barnfamiljer kan ansöka om ekonomiskt motionsstöd för hobbyer via klubbarna. För invandrare finns riktade motionsgrupper och simskolor ordnas för barn som behöver extra undervisning. För barn med särskilda behov finns en kostnadsfri motionsgrupp, motionsevenemanget Hyvät muuvit och avgiftsbelagd specialsimning. På motionsevenemang och bland annat i anslutning till parkmåltiderna finns gratis ledd motion. Barn och unga kan använda fritidslokaler för självständig verksamhet. Bibliotekets kostnadsfria tjänster, tillgängliga webbmateriel och Celia-bibliotekets material på lättläst språk är tillgängliga för alla. Biblioteken har kostnadsfria spelkonsoler och brädspel. För bibliotekens lokaler görs lokalplanering och lokalernas tillgänglighetsanpassning och öppettider bedöms. Specialgrupper beaktas i bokprat och för dem finns egna sagostunder. För barn under tre år finns sagostunder och man arbetar även på fältet i daghem och skolor för att nå ut till alla barn och unga på de platser där de vistas. Kostnadsfri Hobari-verksamhet, som ordnas i alla skolor. Ungdomspasset ger gratis inträde till kulturevenemang. Skolorna har en kulturstig som ger alla barn och unga möjlighet att delta i kulturverksamhet under skoldagen. Alla skolor har klubbverksamhet och bland annat handarbetsklubben och schackklubben drivs med projektfinansiering. Skolornas morgon- och eftermiddagsverksamhet för eleverna i åk 1–2 och barn i lågstadietåldern som har en funktionsnedsättning eller stödbehov. Barn med en funktionsnedsättning och barn i mindre bemedlade familjer och med främmande modersmål beaktas mångsidigt, men hobbyernas tillgänglighet och regnbågsbarnens behov har inte bedömts eller beaktats i någon större omfattning.

TEMA 3: Barnets bästa

INDIKATOR: Barnet som individ: Kommunen har tydliga anvisningar för systematisk prioritering av barnets bästa i alla situationer. Bedömningar av barnets bästa görs av en grupp bestående av kompetenta yrkespersoner.

NIVÅ 1. Förverkligas endast lite eller inte alls. Det har inte utarbetats anvisningar som stöd för systematisk prioritering av barnets bästa i anslutning till administrativa beslut som gäller ett enskilt barn.

NIVÅ 2: Förverkligas i någon mån. Det har utarbetats anvisningar som stöd för systematisk prioritering av barnets bästa i vissa sektorer i kommunen. Anvisningarna utnyttjas i viss mån.

NIVÅ 3: Förverkligas bra. Kommunen har tydliga anvisningar som stöd för systematisk prioritering av barnets bästa, som medarbetarna i de olika sektorerna använder i viss mån i anslutning till administrativa beslut som gäller ett enskilt barn.

NIVÅ 4: Förverkligas utomordentligt bra. Kommunen har tydliga gemensamma anvisningar som stöd för systematisk prioritering av barnets bästa. Dessa har godkänts för hela kommunen och medarbetarna i de olika sektorerna använder dem aktivt i anslutning till administrativa beslut som gäller ett enskilt barn. Kommunens medarbetare upplever att de har tillräckligt mycket tid för att bedöma barnets bästa. Verkställandet av barnets bästa stöds i kommunen bland annat med hjälp av mentorverksamhet och utbildningar.

NULÄGET I SIBBO: Nivå 2. För småbarnspedagogikens placeringsbeslut och stödbeslut finns tydliga verksamhetsmodeller och anvisningar om hur man prioriterar barnets bästa och barnets bästa bedöms individuellt för varje barn. Verkställandet av barnets bästa stöds i kommunen bland annat med hjälp av mentorverksamhet och utbildningar. Prioritering av barnets bästa görs systematiskt i skolorna; barnets bästa bedöms i samarbete mellan kompetenta yrkesutbildade personer. I stödet för och möten med invandrarfamiljer beaktas barnen som individer och de hänvisas till hjälp och tjänster utifrån individuella behov. Det finns inga gemensamma anvisningar för hela kommunen som de olika sektorerna skulle använda.

INDIKATOR: Barn som en grupp: Bedömningar av konsekvenserna för barn genomförs systematiskt inom kommunen.

NIVÅ 1. Förverkligas endast lite eller inte alls. I kommunen har man genomfört en eller inga bedömningar av konsekvenserna för barn. Bedömning av konsekvenserna för barn är inte känd och anses inte behövas.

NIVÅ 2: Förverkligas i någon mån. I kommunen genomförs bedömning av konsekvenserna för barn sporadiskt när ett ärende som behandlas/ska beslutas gäller barn eller barngrupper. Bedömningar har genomförts vid några olika sektorer i kommunen. För bedömning av konsekvenserna för barn insamlas information i viss omfattning. Beaktandet av barns samt familjers/vårdnadshavares synpunkter och deras delaktighet säkerställs sporadiskt som en del av bedömningen av konsekvenserna för barn. Bedömningarna dokumenteras på olika sätt i olika sektorer.

NIVÅ 3: Förverkligas bra. Enligt kommunens riktlinje genomförs bedömning av konsekvenserna för barn nästan alltid när ett ärende som behandlas/ska beslutas gäller barn eller barngrupper. Bedömningar har genomförts vid flera olika sektorer i kommunen. För bedömning av konsekvenserna för barn insamlas omfattande information. Beaktandet av barns samt familjers/vårdnadshavares synpunkter och deras delaktighet säkerställs allt som oftast som en del av bedömningen av konsekvenserna för barn. Bedömningarna dokumenteras och informationen om tidigare genomförda bedömningar är tillgänglig för alla tjänsteinnehavare och beslutsfattare i kommunen. Beslutsfattarna

NIVÅ 4: Förverkligas utomordentligt bra. Enligt kommunens riktlinje genomförs bedömning av konsekvenserna för barn systematiskt alltid när ett ärende som behandlas/ska beslutas gäller barn eller barngrupper. Bedömningar har genomförts vid alla sektorer i kommunen. För bedömning av konsekvenserna för barn insamlas omfattande information och informationen har sammanställts i ett gemensamt kunskapsunderlag. Beaktandet av barns (samt familjers/vårdnadshavares) synpunkter och deras delaktighet säkerställs alltid systematiskt som en del av bedömningen av konsekvenserna för barn. Bedömningarna dokumenteras väl och bifogas till beslutshandlingarna. Informationen om tidigare genomförda bedömningar är lätt tillgänglig för alla tjänsteinnehavare och beslutsfattare i

NULÄGET I SIBBO: Nivå 1. Inom småbarnspedagogiken har man gjort bedömningar av konsekvenserna för barn. Småbarnspedagogiken har fått Reunamo Education Researchs erkännande för bedömningen av konsekvenserna för barn i sin verksamhet och småbarnspedagogiken har bjudits med till det riksomfattande partnerskapsprogrammet *Lapsi näkyvissä*. Sektorn för utbildning har ännu inte tillämpat bedömning av konsekvenserna för barn, men kommer att göra det i höst. Sektorn för samhälle och miljö, biblioteks-, kultur-, ungdoms-, sysselsättnings- och invandartjänsterna och Sibbo institut har inte gjort bedömningar av

TEMA 4: Rätt till liv och utveckling

INDIKATOR: I tjänsterna för barn förebyggs mobbning och främjas gemenskapsanda. I barnens uppväxtmiljöer främjas barnens emotionella färdigheter och växelverkansfärdigheter.

NIVÅ 1. Förverkligas endast lite eller inte alls. I kommunens småbarnspedagogik, den grundläggande utbildningen och vid läroanstalterna har man tagit fram handlingsplaner mot mobbning, där fokus ligger på förebyggande verksamhet. De utarbetade planerna genomförs. Ingripandet i mobbning är svagt. Barn och unga har inte varit med i utarbetandet av åtgärderna enligt planerna. Inom andra funktioner som vänder sig till barn och unga, såsom ungdomstjänsterna och hobbyverksamheten, har ingen uppmärksamhet fästs vid förebyggandet av mobbning. De vuxna som möter barn i sitt arbete har inte tillgång till handlingsmodeller för stärkande av gemenskapsandan och endast enskilda medarbetare har beredskap att stödja barns emotionella färdigheter och växelverkansfärdigheter.

NIVÅ 2: Förverkligas i någon mån. I kommunens småbarnspedagogik, den grundläggande utbildningen och vid läroanstalterna har man tagit fram handlingsplaner mot mobbning, där fokus ligger på förebyggande verksamhet. De utarbetade planerna verkställs i kommunen. Man ingriper i mobbning nästan alltid. Barn och unga har vid enstaka tillfällen deltagit i utarbetandet av åtgärderna enligt planerna. Inom andra funktioner som vänder sig till barn och unga, såsom ungdomstjänsterna och hobbyverksamheten, säkerställs dessutom att mobbning förebyggs och man ingriper i mobbning nästan alltid. De vuxna som möter barn i sitt arbete har tillgång till relativt få handlingsmodeller för stärkande av gemenskapsandan och dålig beredskap att stödja barns emotionella färdigheter och växelverkansfärdigheter.

NIVÅ 3: Förverkligas bra. I kommunens småbarnspedagogik, den grundläggande utbildningen och vid läroanstalterna har man utarbetat tydliga handlingsplaner mot mobbning med stark fokus på förebyggande verksamhet. De utarbetade planerna är omfattande och genomförs systematiskt i kommunen. Man ingriper alltid i mobbning. Barn och unga har vid ganska många tillfällen deltagit i utarbetandet av åtgärderna enligt planerna och barn och unga får information om åtgärderna. Inom andra funktioner som vänder sig till barn och unga, såsom ungdomstjänsterna och hobbyverksamheten, säkerställs dessutom att mobbning förebyggs aktivt och man ingriper alltid i mobbning. De vuxna som möter barn i sitt arbete har tillgång till vissa handlingsmodeller för stärkande av gemenskapsandan och god beredskap att stödja barns emotionella färdigheter och växelverkansfärdigheter.

NIVÅ 4: Förverkligas utomordentligt bra. I kommunens småbarnspedagogik, den grundläggande utbildningen och vid läroanstalterna har man utarbetat tydliga handlingsplaner mot mobbning med stark fokus på förebyggande verksamhet. De utarbetade planerna är omfattande och genomförs systematiskt i kommunen. Man ingriper alltid i mobbning. Barn och unga har nästan alltid varit med i utarbetandet av åtgärderna enligt planerna och barn och unga får information om åtgärderna. Inom andra funktioner som vänder sig till barn och unga, såsom ungdomstjänsterna och hobbyverksamheten, säkerställs dessutom att mobbning förebyggs mycket aktivt och man ingriper alltid i mobbning. De vuxna som möter barn i sitt arbete har systematisk tillgång till handlingsmodeller för stärkande av gemenskapsandan och mycket god beredskap att stödja barns emotionella färdigheter och växelverkansfärdigheter.

NULÄGET I SIBBO: Nivå 2 (gemensam bedömning). (Nivå 3 för småbarnspedagogiken och utbildningstjänsterna.) Handlingsplanen mot mobbning ingår i planen för småbarnspedagogik och inom småbarnspedagogiken och utbildningstjänsterna får hela personalen MAPA-utbildning (förebyggande och hantering av utmanande beteende). Också ungdomstjänsterna använder MAPA-utbildning. I skolorna borde barn och unga vara delaktiga i utarbetande av planen för förebyggande av mobbning (varierar möjligtvis i de olika skolorna), men barn och unga informeras inte i någon större omfattning om åtgärderna. I sysselsättningstjänsternas verkstadsgrupper har man definierat och kommit överens om en mobbningsfri miljö. Verkstadsgrupperna har avtalade rutiner för exempelvis situationer där någon i gruppen känner sig obekväm/utsatt för mobbning.

Biblioteks-, idrotts-, och ungdomstjänsterna har ingen gemensam praxis för personalen eller någon anvisning om förebyggande av mobbning. För biblioteket planeras principerna för trygga rum, där man lyfter fram förebyggande av mobbning, och på bibliotekets läger går man igenom reglerna om bland annat mobbning med barnen och de unga. Inom ungdoms- och idrottstjänsterna ingriper man i mobbning i verksamheten och vardagen. Aktörer inom den grundläggande konstundervisningen har egna handlingsmodeller och planer för förebyggande av mobbning (kommunen är delägare i vissa aktörer eller så har kommunen ett samarbetsavtal med aktörerna). Förebyggande av mobbning har betonats i Hobari-verksamheten.

Ungdomsfullmäktiges perspektiv: Nivå 2. Handlingsmodeller för mobbning finns, men man konstaterar att till exempel KiVa koulu är bara tomt prat, som inte har någon verklig effekt: programmet förebygger inte mobbning.

Formerna av mobbning har förändrats så att programmet inte längre svarar mot de behov som finns i dagsläget. Gemenskapsandan i byn är svag. Unga får i viss omfattning delta i utarbetandet av planer och de kan lämna kommentarer, men dessa beaktas inte alltid.

INDIKATOR: Kommunens lokaler och den fysiska/byggda miljön stöder barns hälsa, välbefinnande och rörelse.

NIVÅ 1. Förverkligas endast lite eller inte alls. I planeringen av offentliga miljöer beaktas perspektivet för barn och unga samt olika barngruppers behov endast i en liten omfattning. I kommunen finns bara lite kollektivtrafik och cykelvägar som möjliggör trygga transporter för barn. Barnens säkerhet beaktas endast i en liten omfattning i planeringen av olika typer av leder och gång- och cykelvägar i kommunen. Den fysiska/byggda miljön i kommunen och till exempel skolornas och daghemmens gårdsområden ger endast lite stöd för barnens dagliga rörelse. Inomhusluften är sund och ren bara i ett fåtal av kommunens lokaler och byggnader som används av barn och unga.

NIVÅ 2: Förverkligas i någon mån. I planeringen av offentliga miljöer beaktas perspektivet för barn och unga samt olika barngruppers behov sporadiskt. I kommunen finns i viss omfattning kollektivtrafik och cykelvägar som möjliggör trygga transporter för barn. Barnens säkerhet beaktas sporadiskt i planeringen av olika typer av leder och gång- och cykelvägar i kommunen. Den fysiska/byggda miljön i kommunen och till exempel skolornas och daghemmens gårdsområden ger i viss omfattning stöd för barnens dagliga rörelse. Inomhusluften är sund och ren i en liten del av kommunens lokaler och byggnader som används av barn och unga.

NIVÅ 3: Förverkligas bra. I planeringen av offentliga miljöer beaktas perspektivet för barn och unga samt olika barngruppers behov på ett bra sätt. I kommunen finns kollektivtrafik och cykelvägar som möjliggör trygga transporter för barn. Barnens säkerhet beaktas allt som oftast i planeringen av olika typer av leder och gång- och cykelvägar i kommunen. Den fysiska/byggda miljön i kommunen och till exempel skolornas och daghemmens gårdsområden ger ett bra stöd för barnens dagliga rörelse. Inomhusluften är sund och ren i de flesta av kommunens lokaler och byggnader som används av barn och unga.

NIVÅ 4: Förverkligas utomordentligt bra. Perspektivet för barn och unga samt olika barngruppers behov beaktas systematiskt i planeringen av offentliga lokaler, såsom enheter för småbarnspedagogiken, skolor, läroanstalter, köpcenter, bibliotek, ungdomsgårdar, (när)motionsplatser, planer, (lek)parker och skolvägar. I kommunen finns mycket kollektivtrafik och cykelvägar som möjliggör trygga transporter för barn. Barnens säkerhet beaktas systematiskt i planeringen av olika typer av leder och gång- och cykelvägar i kommunen. Den fysiska/byggda miljön i kommunen och till exempel skolornas och daghemmens gårdsområden ger ett mycket bra stöd för barnens dagliga rörelse. Inomhusluften är sund och ren i kommunens lokaler och byggnader som används av barn och unga.

NULÄGET I SIBBO: Nivå 3 Inomhusluften i kommunens lokaler och byggnader som används av barn och unga är sund och ren. Den fysiska/byggda miljön i kommunen och till exempel skolornas och daghemmens gårdsområden ger ett bra stöd för barnens dagliga rörelse. Barn och unga involveras dock inte systematiskt i planlägningsplaneringen, utan enbart sporadiskt och ofta först i planeringens slutskede. I planeringen av offentliga miljöer beaktas perspektivet för barn och unga samt olika barngruppers behov. Skolornas sundhet och trygghet samt välbefinnandet bland eleverna inspekteras regelbundet och elevrepresentanter deltar i inspektionerna. Utvecklandet av lärmiljöerna är ett tema i utbildningens tassu-grupp.

TEMA 5: Delaktighet

INDIKATOR: Kommunen ser till att delaktighet förverkligas i barnens dagliga uppväxtmiljöer.

Främjandet av delaktighet är en styrande princip för dem som arbetar med barn och unga.

NIVÅ 1. Förverkligas endast lite eller inte alls. Delaktigheten främjas endast för begränsade, representativa grupper eller barn och unga som redan är aktiva. Vid delaktigheten i barnens vardagsmiljöer fästs ingen särskild uppmärksamhet.

NIVÅ 2: Förverkligas i någon mån. Främjandet av delaktighet beskrivs i kommun- eller skolspecifika läroplaner och planer för småbarnspedagogiken. Delaktighet beskrivs som en möjlighet för alla barn och unga i de kommun- och enhetsspecifika läroplanerna.

NIVÅ 3: Förverkligas bra. Främjandet av delaktighet beskrivs i kommun- eller skolspecifika läroplaner och planer för småbarnspedagogiken. Främjandet av delaktighet granskas dessutom tväradministrativt så att alla sektorer deltar i att främja en större delaktighet, även i ärenden som gäller ett enskilt barn.

NIVÅ 4: Förverkligas utomordentligt bra. Kommunen har en tydlig ansvarsfördelning för främjandet av delaktighet och detta stöds i barns och ungas alla uppväxtmiljöer. Yrkespersoner får också utbildning i främjandet av delaktighet. Främjandet av delaktighet beskrivs i kommun- eller skolspecifika läroplaner och planer för småbarnspedagogiken. I planerna beaktas främjandet av delaktighet i olika ålders- och utvecklingsstadier.

NULÄGET I SIBBO: Nivå 2. Främjandet av delaktighet beskrivs i välfärdsplanen för barn och unga och är ett centralt inslag i kommunens läroplaner och planer för småbarnspedagogiken (i planen för småbarnspedagogik ingår ett löfte om delaktighet) samt skolspecifika läroplaner. I planerna nämns att främjandet av delaktighet säkerställs med beaktande av olika ålders- och utvecklingsstadier, men dessa specificeras inte. Skolorna har arbetat mycket för att främja delaktighet (bl.a. projektet demokrati och delaktighet), och personalen har utbildats i främjandet av delaktighet, men i enkäten Hälsa i skolan var upplevelsen av delaktighet inte särskilt god. I projektet Biblioteket 2030 är barn och unga delaktiga i utvärderingen och planeringen av verksamheten med hjälp av enkätundersökningar. I kommunen finns ett sektorsöverskridande utvecklingsnätverk och där har delaktighet varit ett centralt tema, men huruvida delaktigheten har främjats utvärderas inte särskilt systematiskt på ett tväradministrativt plan eller i ärenden som gäller ett enskilt barn.

INDIKATOR: I kommunen finns en ungdomsfullmäktige som har regelbunden och aktiv verksamhet, elevkårsstyrelser och ett barnparlament, som har möjligheter att påverka kommunens verksamhet och beslutsfattande.

NIVÅ 1. Förverkligas endast lite eller inte alls. I kommunen har man inrättat de lagstadgade organen för representation. Elev- och studerandekårer som beskrivs i lagstiftningen om utbildning finns. Dessa har knappt någon annan verksamhet utöver sammanträdena.

NIVÅ 2: Förverkligas i någon mån. Organen för representation är verksamma och resurser har reserverats för deras verksamhet. Verksamheten har ännu inte hittat verkningsfulla former. Strukturerna stöder inte organens kontinuitet och utveckling.

NIVÅ 3: Förverkligas bra. Ungdomsfullmäktige och barnparlamentet har genuina möjligheter att påverka kommunens verksamhet, men de har ingen egen (åtminstone ingen betydande) resurs eller makt att besluta till exempel om ungdomstjänsternas resurser. Representanterna för ungdomsfullmäktige har åtminstone närvarorätt på kommunfullmäktiges sammanträden. Man har inte i någon större omfattning reflekterat över delaktigheten för de

NIVÅ 4: Förverkligas utomordentligt bra. Ungdomsfullmäktige, elevkårerna och barnparlamentet har genuina påverkansmöjligheter i kommunen. Kommunen anvisar resurserna som krävs för verksamheten. Representanterna för ungdomsfullmäktige har yttrande- och närvarorätt på kommunfullmäktiges och nämndernas sammanträden och de får det stöd som de behöver för detta. Kommunen gör det möjligt för ungdomsfullmäktige att allokera resurser till önskade ändamål. Kommunen fäster uppmärksamhet vid att man borde få med barn och unga från olika bakgrunder till dessa strukturer för representation. Elevkårerna, ungdomsfullmäktige och så vidare får sin röst hörd i kommunala/lokala beslutsorgan.

NULÄGET I SIBBO: Nivå 2. Kommunen har en ungdomsfullmäktige och elevkårsstyrelser med aktiv verksamhet, men inget barnparlament, varför nivån bedöms vara 2. För ungdomsfullmäktiges och elevkårsstyrelsernas del skulle nivån kunna vara högre, men inte heller i dessa har man i någon större omfattning reflekterat över delaktigheten för de ungdomar som befinner sig utanför gruppen. Kommunen anvisar de resurser som krävs för ungdomsfullmäktiges verksamhet och ungdomsfullmäktige har resurser om vars användning organet självt kan besluta. Representanterna för ungdomsfullmäktige har yttrande- och närvarorätt på kommunfullmäktiges och nämndernas sammanträden och de får det stöd som de behöver för detta.

Ungdomsfullmäktiges perspektiv: Nivå 1. Ungdomsfullmäktiges verksamhet uppfyller precis lagens krav, men det finns inget genuint hörande och man lyckas inte driva igenom ungdomsfullmäktiges ärenden. Många gånger lämnas ärenden enbart för kännedom och det finns ingen genuin möjlighet att påverka ärenden som föredras utan besluten har redan fattats. Man har sammanträden och verksamhet och inom kommunen inhämtas ungdomsfullmäktiges åsikter om vissa ärenden, men åsikterna tas inte på allvar eller har de ingen

INDIKATOR: Insamling av respons på kommunens tjänster görs barnvänligt, regelbundet och systematiskt.

NIVÅ 1: Förverkligas endast lite eller inte alls. Man samlar i princip inte in någon respons på kommunens tjänster från barn. Man fäster ingen särskild uppmärksamhet vid huruvida insamlingen av respons är barnvänlig.

NIVÅ 2: Förverkligas i någon mån. Man samlar sporadiskt in respons på kommunens tjänster från barn och i kommunen används enstaka barnvänliga sätt att samla in respons.

NIVÅ 3: Förverkligas bra. Inom kommunens tjänster används flera barnvänliga sätt att samla in respons. Man har fäst uppmärksamhet vid att insamlingen av respons görs på flera kanaler och på ett tillgängligt och tillgänglighetsanpassat sätt samt vid vikten av dialog.

NIVÅ 4: Förverkligas utomordentligt bra. Kommunen har strukturer och verksamhetssätt, med vilka man säkerställer en systematisk, ålderensinriktad och barnvänlig insamling av respons på kommunens tjänster. Responsmekanismernas verkningsfullhet granskas. Barnen som ger respons får information om vilken effekt deras respons har. Kommunen fäster särskild uppmärksamhet vid att insamlingen av respons görs på flera kanaler och på ett tillgängligt och tillgänglighetsanpassat sätt samt vid vikten av dialog. Respons kan också ges anonymt. De olika sektorerna utvecklar responsmekanismerna tillsammans.

NULÄGET I SIBBO: Nivå 3 Skolorna har regelbundna, årligen återkommande välbefinnandenkäter (som innehåller några frågor från ungdomstjänsterna) och elevkårerna samlar in respons och utvecklingsidéer. Måltidstjänsterna samlar in respons med regelbundna enkäter (skolmatsenkäten, önskerättsenkäten) och fritt formulerad respons. Ungdomstjänsterna ber om respons av barn och unga som besöker ungdomsgårdarna och deltar i verksamheten och man fäster särskild uppmärksamhet vid att insamlingen av respons görs via flera kanaler och på ett tillgängligt och tillgänglighetsanpassat sätt samt vid vikten av dialog. I och med projektet Biblioteket 2030 är bibliotekens insamling av respons i år regelbunden. Efter motionsgrupper och Hobari-kurser ordnas responsenkäter, som besvaras antingen av vårdnadshavarna eller av vårdnadshavarna tillsammans med barnen. Ungdomar besvarar dessa möjligtvis på egen hand. Å andra sidan är responsen som fås av barn och unga ofta omedelbar och direkt och den används i planeringen av verksamheten. Responsen är dock inte systematisk och dokumenteras inte alltid (idrotts-, biblioteks-, ungdomstjänsterna). Kultur-, sysselsättnings- och invandartjänsterna samt sektorn för samhälle och miljö har ingen regelmässig eller systematisk insamling av respons eller kundenkäter till barn och unga. Sektorerna utvecklar inte responsmekanismerna tillsammans.